

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

KØBENHAVN FØR OG NU

KØBENHAVN

før og nu

KØBENHAVN

BERLINGSKE FORLAG
1938

Den umiddelbare Baggrund for nærværende Hæfte er, at det i Aar er 50 Aar siden, den store Udstilling i København blev afholdt - den Udstilling, der rykkede København fra Flækkens Stade over i de store Byers Række. Desuden ventes det, at Danmarks Hovedstad, hvis den regnes som Stor-København, netop i Aar, hvad Indbyggere angaar, naar op i Millionbyernes Kreds. * Hæftet er lagt an ud fra den Tank, at Læseren gennem Billederne skal være i Stand til at sammenligne før med nu, derfor har Indholdet i væsentlig Grad maattet afgøres af, hvilke gamle Billeder der eksisterede. * Som Helhed er Hæftet tænkt at skulle dække et Tidsrum, der nærmest maa betegnes som *Mands Minde*, og det har derfor været naturligt ved et saadant Værks Udgivelse gennemført at holde sig til fotografisk Gengivelse. * I alt væsentligt falder ogsaa de gamle Billeder indenfor det sidste halve Aarhundrede, men nu og da er Billeder medtagne, selv om de er fra Slutningen af 60-70erne. Kun i et Par Tilfælde er man gaaet saa langt tilbage, at der for Nutidsmennesker ingen Mulighed er for Erindring. Det gælder ikke mindst Fotografiet - en Gengivelse af et Daguerreotypi - af Corfitz Ulfeldt-Skamstøtten staaende paa det Sted paa daværende Corfitz Ulfeldts Plads, det nuværende Graabrodretorv, hvorfra den blev fjernet 1842. Billedet er fotograferet det paagældende Aar, og er en virkelig Raritet indenfor Københavns topografiske Illustrationsmateriale. * Side efter Side, hvor det gælder Gader, Pladser etc., er dernæst søgt gennemført det Princip, at Stedet, som det nu ser ud, er fotograferet paa samme Maade eller fra samme Stade som det gamle Billede. En Vanskelighed har det ofte været, at Bebyggelsen er blevet saa meget ændret, bl. a. væsentligt højere, at Synsfeltet i mange Tilfælde er snævret ind. Det har derfor undertiden været nødvendigt for at opnaa et Billede, der nogenlunde tilsvarede det gamle, at sammensætte det af to Optagelser. Nogle Steder har det været paakrævet for at faa en Udsigt, der svarede til det gamle Billedes, at sende Fotografen op i en Flyvemaskine. * Iøvrigt er Principet ikke slavisk fulgt, og i andre Tilfælde har man paa anden Maade kunnet illustrere Udviklingen, men gennemgaaende er de sammenhørende Billeder placeret sammen, over hinanden eller ved Siden af hinanden, og der er desuden ved Fotograferingen lagt Vægt paa at finde et eller andet Fikspunkt, som gaar igen i begge Billeder, selv om meget andet er forandret, som f. Eks. Christianskirkens Spir over den gamle Bygning Seks Søstre og over Privatbankens Bygning paa Billederne Side 26. * Paa nogle Sider er medtaget Billeder, der giver et Indtryk af Livet i København før og nu, selv om saadanne Billeder ikke i strengeste Forstand kan siges at være topografiske. Der er ved Hæftets Tilrettelæggelse i Almindelighed i højere Grad lagt Vægt paa at skabe et Værk, som vækker, fremmer eller plejer Interessen for Danmarks Hovedstad og dens Udvikling, end der er søgt tilfredsstillet snævrere Interesser af nogen speciel Art, det være sig videnskabelige, topografiske eller andre. * Et meget betydeligt Antal af de gamle Fotografier er med stor Elskværdighed stillet til Raadighed af *Københavns Bymuseum*; enkelte Billeder stammer fra *Nationalmuseets Samlinger*. Ogsaa Private har stillet Billeder til Raadighed. En Del ældre Fotografier stammer fra et Pladearkiv, der ejes af *Nordisk Pressefoto A/S*, og nogle skyldes kgl. Hoffotograf *P. Elfelt*, medens enkelte andre Fotografer har leveret et mindre Antal Billeder. — For al Interesse, der er udvist i Forbindelse med Hæftets Tilblivelse, bringes den bedste

TAK

Udgivet i Samarbejde med

SELSKABET FOR STADEN KØBENHAVNS HISTORIE OG TOPOGRAFI

Redaktion: VICTOR HERMANSEN og T. VOGEL-JØRGENSEN

Ad denne Vej ankom man med Jernbanen til København indtil 1911, da den nye Hovedbanegaard blev aabnet. Banelegemet laa langs med Gyldenløvesgade, t. h. i begge Billeder. Læg Mærke til de to-Etages Skovvogne paa Billedet t. h.

Udsigt over nuværende Indkørsel til Hovedbanegaarden, set fra Postgaarden.

↓ Men den største Trafik er Landevejens. Rutebiler og almindelige Biler besørger daglig Tusinder til og fra Byen.

↓ Nu sker Ankomsten hyppigt ad Luftvejen. Billedet viser Kastrup Lufthavn.

↑ Den gamle - anden - Hovedbanegaard. Hestedorser med Ankomst-siden ved Tilkørsel fra Vesterbrogade. Banegaarden blev opført 1863-64 til Aflysning af den første Jernbanestation fra 1847. Den blev taget i Brug 14. Oktober 1864 og nedlagt 30. November 1911.

← Den nuværende - tredje - Hovedbanegaard. Taxabiler ved Ankomst-siden mod Bernstorffsgade. Banegaarden blev bygget 1904-11, paa det Sted hvor den ældste havde ligget. Den blev aabnet for Trafiken 1. December 1911.

↓ Den gamle Hovedbanegaard. Afgangssiden mod Vester Farimagsgade i Hesteporvognenes og Gaslygternes Tid. Hovedbanegaarden blev senere indrettet til Biografteater - Paladsteateret — og siden, da det nye Paladsteater blev bygget, revet ned og delvis benyttet i Aarhus Stadion.

→ Den gamle Hovedbanegaard set fra Vesterbrogade ud for Frihedsstøtten. I Forgrunden Drejeskiven, hvor Lokomotiverne fra Ankomstsiden (til venstre) blev vendt til Afgangssiden (tilhøjre).

↓ Udsigt over det samme Terræn 1938. I Forgrunden Basarbygninger, til venstre Udgravningen med Boulevardbanen, til højre Hammerichsgade og Axelborg.

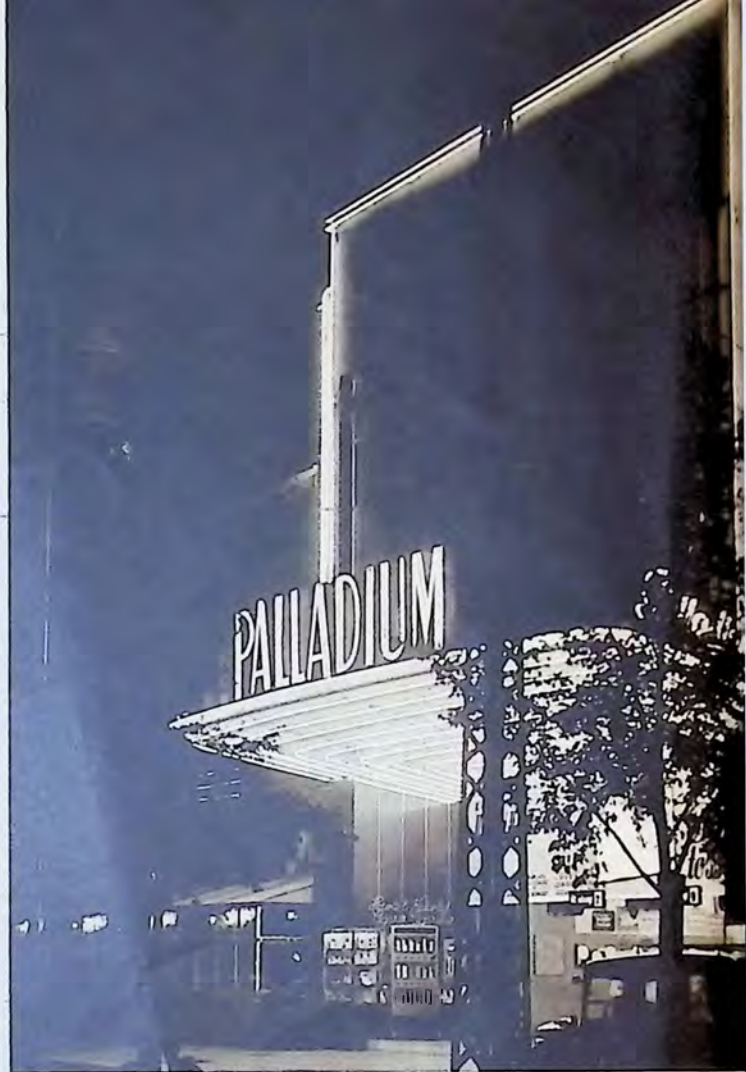
← Den nuværende Hovedbanegaard 1938. Façaden mod Vesterbrogade med Tilkørsel til Afgangssiden og Boulevardbanen foran.

«Panorama», hvor der forevistes Lysbilleder og Levende Billeder. Man kunde ogsaa høre »Edisons ny Fonograf«. Bygningen laa paa Raadhushuspladsen, der hvor nu Muslingeskallen er. Fotografi 1905.

Kinografen, Frederiksberggade 25, indrettet 1906. Her blev opført Stumfilm til Klavermusik.

Palladium 1938, Byens mest moderne Biografteater, med Kino-Orgel og store Lysreklamer.

Den gamle Banegaard og Hjørnet af Hotel National, set fra Vesterbros Passage. Herunder: Det samme Sted 1938 med det nye National-Scala og Axelborg.

Hotel National, set fra den gamle Banegaard over mod Tivolis Hovedindgang, omkring 1885. Herunder: National-Scala en Sommeraften 1938, set mod Apolloteatret og Tivoli.

↑ Vesterbros Passage set mod Raadhhuspladsen, omkring 1900. I Baggrunden tilhøjre Raadhustaarnet under Opførelse, i Midten Helligaandskirkens Spir, tilvenstre Vor Frue Kirke og Sct. Petri Kirke, derimellem Dagmar Teatrets Kuppel. I Forgrunden tilvenstre Banegaards-terrænet. Frihedsstøtten staar paa sin oprindelige Plads.

→ Vesterbros Passage 1938. Frihedsstøtten er ved Boulevardbanens Anlæg blevet flyttet lidt, Kørebanerne helt omlagt. Raadhustaarnet, Helligaandskirken og Vor Frue Kirke skimtes, men ellers beherskes Billedet af de nye Bygninger: Vesterport, Axelborg, Bristol og Paladshotellet med deres Taarne.

↑ Restauranten »Bræddehyttene«, Vesterbrogade Nr. 3, laa indtil 1907 dér, hvor nu Bernstorffsgade udmunder, mellem Wivex og Panoptikonbygningen (tilhøjre i Billedet).

↓ Bernstorffsgade, set mod Hovedbanegaarden og Central-Postbygningen. 1938. Tilvenstre Restaurant Wivex, tilhøjre Panoptikonbygningen.

Jernbanegade med Cirkusbygningen fra 1885-86, »Panorama« og Dagmar Teatret.

↓ Jernbanegade, set mod Raadhuspladsen 1938 med Cirkusbygningen, ombygget efter Branden 1914.

→ Arena Teatrets Indgang fra Tivoli 1893, da Cirkus E. Schumann gav Forestillinger her. Over Indgangen staar: Arena Teatrets Cirkus.

→ »Arena Dans« - staar der 1938 over Indgangen (fra Tivoli) til det gamle Arena-Teater.

→ Apolloteatret paa »Kisten« Plads, bygget 1889.

↓ »Kisten«, opført 1866 ved Tivolis Hovedindgang (tilhøjre i Billedet).

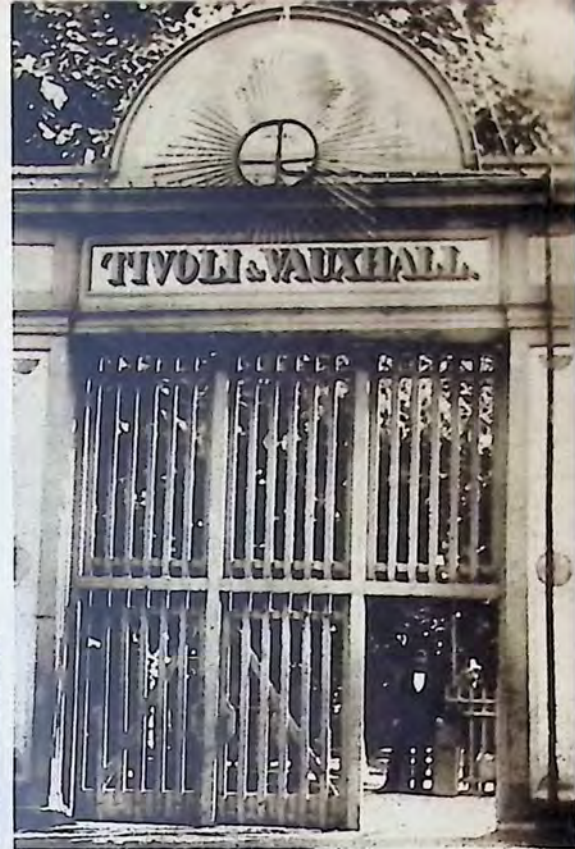

Tivolis Koncertsal i 1860'erne, hvor H. C. Lumbye dirigerede.

Tivolis Koncertsal, nuværende Glassal.

↑ Tivolis første Hovedindgang fra 1843.

← Tivoli aabner med Illumination og Festfyrværkeri 1934. I Forgrunden den nuværende Indgang, til højre derfor Restaurant Wivex. I Baggrunden den kuplede Koncertsal.

↓ Tivolis anden Hovedindgang i maurisk Stil, tegnet af Vilh. Dahlerup. 1890 blev den afløst af den nuværende.

↑ »Luciemøllen« paa Gyldenløves Bastion, umiddelbart før den blev nedbrudt 1886. Paa dens Plads ligger nu Raadhuset. I Baggrunden ses Husrækken mellem Frederiksberggade (tilvenstre) og Lavendelstræde (tilhøjre); flere af Husene vil kunne genfindes paa det store Billede forneden (Udstillingen).

↓ »Luciemøllen«. Bæg ved denne paa Schacks Bastion: »Store Kongens Mølle«, der stod ud for Vestergade. Nedenf. Volden t. h. Vejerboden paa det gamle Halmtorv.

↑ Ved Udgravningen 1907 til Paladshotellet fandtes denne middelalderlige Grav fra det 13. Aarhundrede.

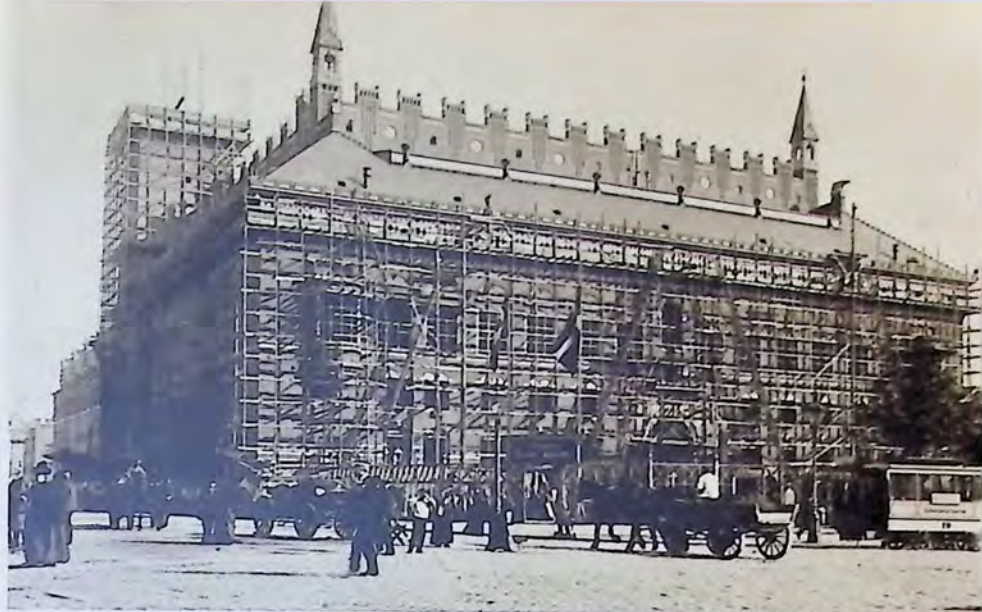

↓ Hovedbygningen paa Udstillingen 1888, hvor nu Raadhus og Raadhusplads ligger. Over Indg. til Frederiksberggade i Baggr. ses Frue Taarn. Husrækken er vejet for B. T.-Centralen og Palace Hotel (sml. øverste Bil. p. denne S., nederste S. 12 og øverste S. 13).

Rådhus-tårnet med Klokkespillet, der nu daglig gennem Radioen lyder over hele Landet.

→ Rådhuset under Opførelse. - Grundstenen blev lagt den 28. Juli 1894, og Indvielsen fandt Sted den 12. September 1905.

Det gamle Tidssignal paa Nikolaj Taarn. Hver Dag præcis Kl. 1 (Kl. 13) faldt Kuglen, der var hejset op paa Stangen. Den fandtes her fra d. 6. Juli 1868 og blev den 16. Marts 1909 flyttet ud til Silopakhuset i Frihavnen (S. 31).

Kuglen paa Nikolaj Taarn maatte fjernes, da det nye Spir skulde opføres.

↑ Vestervold 1865, med Gabet efter den (1857) nedrevne Vesterport. Broen førte over Stadsgraven ud mod Frihedsstøtten. Billedet er taget fra Frederiksberggade, og Partiet svarer til Udsigten over den nuværende Rådhusplads og Vesterbros Passage Side 12.

↓ Rådhuspladsen den 16. August 1938, da Byen bød Velkommen til de danske kvindelige Svømmere efter Sejren ved Europamesterskaberne i London.

Øverste Billede: Vesterbros Passage og nuværende Raadhusplads, set mod Industribygningen, i Slutningen af 1870'erne. Hjørneejendommen med Central-Hotellet og Café Paraplyen er nedrevet 1936, men Naboejendommen er endnu bevaret, omend noget omdannet, Raadhuspladsen (dengang Halmtorvet) ligger delvis som Plæne med Træer.— Billedet nedenunder viser Vesterbros Passage og Raadhuspladsen 1938. Paa højre Hjørne Richs Hus med de to Barometer-Figurer paa Taarnet. Industribygningen tilvenstre ligger der stadig. Bag den Palladium. Bag dette igen Hovedbanegaardens Tag-Taarn. I Baggrunden midt i Billedet Panoptikon-Bygningen.

← Frederiksbjerggade med Hotel Metropol (nu B. T.-Centralen), der havde det første - omend meget beskedne - af Raadhuspladsens Taarne. Paa Ejendommen tilhøre for B. T.-Centralen genfindes den Gavlkvist, som ses paa de to store Billeder Side 10.

↑ Halmtorvet, den nuværende Raadhusplads, omkring 1885. Gaden tilvenstre er Vestergade. Over Hjørnejendommen Hotel Bellevue, nu Politikens Hus, ses Vor Frue Kirke. Gaden tilhøjre er Frederiksberggade. Det smalle Hjørnehus tilhøjre og de følgende har givet Plads for B. T.-Centralen. Det sidste Hus i Billedet er Hotel Knapstedgaard, hvor nu Palace Hotel ligger.

→ Raadhuspladsen. De gamle Huse mellem Frederiksberggade og Vestergade veg i 1902 Pladsen for Hotel Bristol med Udsigtstaarn (og Elevator). Over Metropol ses Nikolaj Taarn.

↓ Raadhuspladsen 1938. Metropol har mistet sit Spir. Men andre er kommet til: Nikolaj, Palace Hotel, Christiansborg Slot. Trafikken har skiftet Karakter. Hestevognene er afløst af Biler. Færdslen reguleres ved automatiske Fyr og en Fodgængertunnel, der dog aldrig benyttes.

karle, Karl Kattentid, spillede omkring Aarhundred-Skiftet i Gaardene. Hans Fløjte opbevares paa Bymuseet. - 3. En særpræget Cyklist, der endnu tiltrækker sig Opmærksomheden paa Gaderne. - 4. Avissælgersken Fru Harriet Schaltz paa B. T.-Centralens Hjørne, populært kaldet »Tulle«. - 5. »Tyroler-Ferdinand«, Ferdinand Petersen, sang paa Dyrehavsbakken og paa Markederne i 1880 og 90'erne. - 6. »Pariserspillemanden« fra før Aarhundred-Skiftet skulde efter Sagnet paa sine Ben have vandret til Paris. - 7. »Krølle-Charles«, der under Verdenskrigen holdt Taler mod Kejser Wilhelm og endte alle Talerne med Udbrudet »Er det Løgn, hvad jeg siger?«. - 8. Spillemand Karl Wilhelm Christensen, der stadig blæser paa sit af en Kaffe-kande dannede Musikinstrument. - 9. Scheibelein, hvis Fornavn var Vilhelm Anton, og som havde deltaget i Krigen 1864. Han optraadte altid siden i Uniform. Paa Grund af Kærestesorg havde han mistet Forstanden. Han døde 1911. - 10. Kildekonen i Frederiksberg Have skrev Digte: »Vil nogen mig eje i den store By, I skænke mig da et ringe Ly«. Hun kaldte sig selv »Kildemor«, og en Erindring om hende er Revuerefrænet: »Hvem vil kæle for Kildekonens Datter, mens Kildekonen kæler for sin Kat«.

Nogle af de ejendommelige Gadeskikkelser, som de fleste Københavnerne har kendt eller kender af Udseende og Tilnavn.
 1. »Filosoffen fra Magstræde«, fra omkring 1910. -
 2. »Fløjte-

5

6

8

9

10

1

2

3

4, 5 og 6. »Jomfru Tidsfordrive«, hvis Navn var Juliane Marie Hansen, var kendt for de brogede Klude og Baand, hvormed hun udstyrede sine Dragter. Paa de øverste Billeder ses hun i Sommerudstyr med stærkt koloreret Parasol. Paa det nederste er hun i Vinterklæder. Hun døde i 1907. -

4

5

1. »Pudsepeter«, Niels Peter Nielsen, fra 1880'erne, solgte Blanksværte, Pudsevoks og Tændstikker. 2. »Professor« Hans Andersen Bang var Agent for et Brændevinsfirma og holdt »statsvidenskabelige« Foredrag i »Kæden« og »Thalia«. Han døde 1913. - 3. En gammel Skipper promenerede indtil for faa Aar siden paa Strøget med helt amerikansk formet religiøs Propaganda.

7. Konen, der solgte Citroner, var gennem lange Tider og indtil for faa Aar siden en fast Skikkelse paa Højbroplads. - 8. Paa Metropolitanskolens Trappe overfor Domkirkens Korrunding har en gammel Kone, der sælger Snørebånd, Barberblade, Chokolade og andet Slik, endnu sin faste Plads. De særprægede Skikkelser bliver færre og færre . . .

7

6

8

← Nytorv med C.F. Hansens Raadhus (nu siden 1903 Domhus), udsmykket i Anledning af Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllop den 26. Maj 1892. I Dagens Anledning var der indrettet et Springvand foran Portalen.

→ Nytorv med det gamle Raadhus. Paa Torvet holdtes Flæskemarked indtil 1910. I Hjørneejendommen tilhøjre for Raadhuset boede Spøren Kierkegaard paa første Sal, og i en Periode var han selv Ejer af Huset.

← Nytorv 1938, med parkerende Biler. De to gamle Ejendomme tilhøjre for Domhuset blev revet ned 1908.

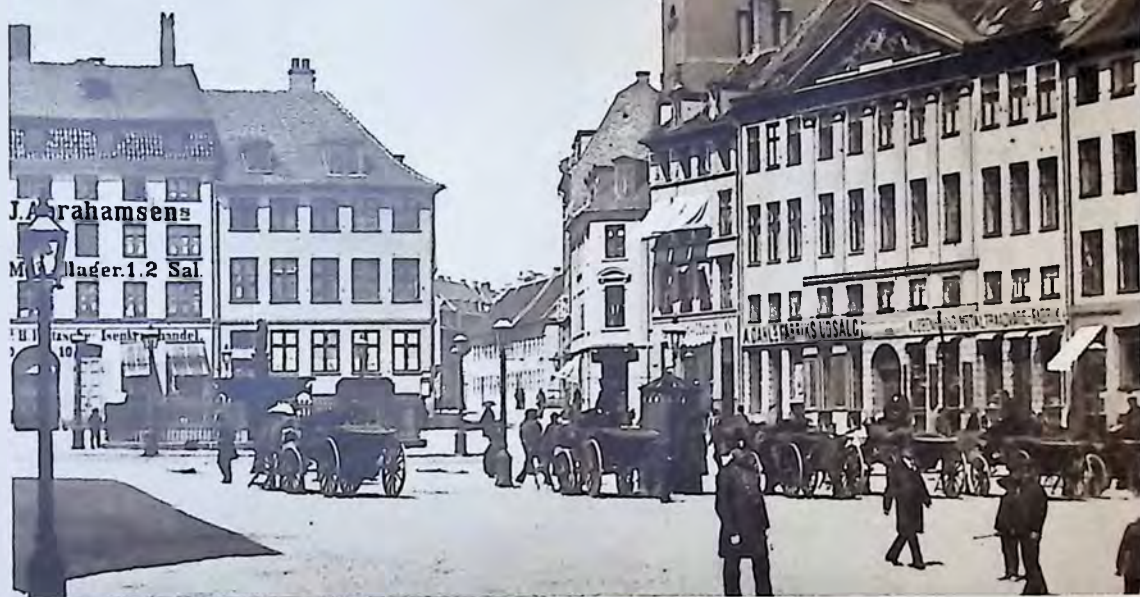
↓ I Spøren Kierkegaards Lejlighed havde senere Hittegods-kontoret sine Lokaler.

← Gammeltorv omkr. 1900, med Springvandet omgivet af et forsænket Bassin og Gitter. Her holdt Valbykonerne Fjerkræmarked. Gaden, der i Baggrunden løber til venstre, er Nørregade, til højre Skindergade.

→ Gammeltorv ca. 1900, set mod Nørregade og Vor Frue Kirke. Alle Bygningerne paa Torvets Østside (tilhøre i Billedet) er nu nedrevet og erstattet af nye.

← Gammeltorv set mod Vor Frue Kirke 1938. Springvandet Opstilling blev forandret 1892.

→ Figuren paa Springvandet forestiller »Kærligheden« og er støbt 1607 efter en Model af Billedsnideren Stachius Otto.

↑ Omnibussen mellem Christi-anshavn og Frederiksberg paa Frederiksberg Runddel om-kring 1864.

← Trafiken kunde ogsaa brænde sammen i gamle Dage. Ved Kloakarbejde paa H. C. Ørstedsvvej mellem de to Jernbaneoverskæringer, Vestbanens og Nordbanens, klumper Omnibusser og Hestesporvogne sig sammen, medens Betjenten ser til.

De første Automobildrosker (fra 1903) blev styret ved en Styrestang og var ikke i Stand til større Fart, end at Chaufføren var iført høj Hat. Lyg-førem var iført høj Hat. Lyg-førem var iført høj Hat.

terne virkede hel-ler ikke blænden-der. Senere fik Bi-lerne Ratsstyring, og Chaufføren blev be-skyttet ved et Voksdugs-Tag.

↑ En af de høje Hestesporvogne, der kørte fra Trianglen til Vesterbro. Det store Skilt foroven oplyser, at »Hurtig Ind-og-Udstigning giver hurtig Kjørsele.

↑ Den sidste Hestesporvogn (Gl. Torv—Nørregade), »Hønen« kaldet, kørte sin sidste Tur den 13. Juni 1915.

↓ En »Petroleumsvogn« i 1911 — nu et ukendt Begreb, efter at der overalt er indlagt elektrisk Lys.

→ Raadhuspladsen i Sne. Omnibussen ad Strøget kører i den Anledning med Firspand.

↑ For at de endnu eksisterende Heste ikke skal faa Solstik, faar de undertiden Hat paa om Sommeren.

↑ Tidligere var det den styrtede Hest, der skabte Trafikstandsning i Københavns Gader. Paa Billedet her er det en Droskehest. Blandt Tilskuerne ses Kusken — en Taksameterkusk med høj Hat. — Nu skabes Trafikforvirringen, naar en Sporvogn løber af Skinnerne — se Halen af Sporvogne, der standses.

→ Dette demokratiske 3-Personers Selvejer-Køretøj er for Udlændinge en Seværdighed i København.

← Hesteroskerne forsvandt omkring 1910, men fik under Verdenskrigen en kort og fattig Renaissance.

↑ Københavns smalle Gader gør ofte Trafikken vanskelig. Billedet her viser Biler, der snor sig mellem Cyklister paa Købmagergade.

↓ Cyklisternes Hærskare præger — paa godt og ondt — Københavns Trafik.

← Endnu i 1938 kan saadanne Fortidslevninger af Skraldevogne ses midt i København.

↓ Den nye og mere hygiejniske Form for Skraldevogne vinder dog efterhaanden Fremgang.

→ Nygade 1898, set fra Gammel-torvs Apothek. De lige Numre i Nygade (Husrækken tilvenstre i Billedet), der var opført efter den store Brand i 1795, blev exproprieret og nedrevet 1899 for at gøre Gaden bredere.

← Nygade 1938. Hjørneejendommen mod Nytorv (til-højre) er endnu bevaret; bygget efter Branden 1795.

→ Amagertorv 1865, set mod Vimmelskæftet. Den brolagte Kørebane begrænsedes af dybe Rendestene, hvorover der laa Rendestensbrætter. Sammenlign Billedet ved Siden af paa modstaaende Side.

← Amagertorv og Højbroplads 1865, set mod Købmagergades Hjørne. I Forgrunden sidder Amagerkonerne med deres Grøntsager omkring Vandposten og Nødtørftshuset.

→ Amagertorv og Købmagergade 1938. Husene er i Hovedsagen uforandrede, men Gadelivet har ganske skiftet Karakter.

↓ Amagertorv 1938, set mod Vimmelskiftet. Over Borgmester Mathias Hansens statelige Renaissance-Gaard fra 1616 ses Helligaandskirkes Spir og Tagrytter, og bag den sidstnævnte skimtes Vor Frue Kirkes Taarn. I Forgrunden Storkespringvandet (fra 1894) og Nedgangen til «Den Underjordiske» (fra 1902). (Sammenlign med Billedet til venstre).

↓ Amagertorv, set mod Østergade (skjult af Omnibussen). Nikolaj Spir under Opførelse 1908-10.

↓ Højbroplads med Blomstertorv 1938, set over mod det nye Christiansborg

↑ Højbroplads med Grønttorv omkr. 1865. I Baggrunden det gamle Christiansborg Slot.

↓ Pladsen foran det gamle Slot. Mellem Ministerialbygningen og Børsen laa Nationalbankens første Bygning, nedrevet 1870.

↓ Det samme Parti i 1938. I Baggrunden genfinder man Børsens Dragespir og Christianskirkens Taarn.

→ Gammel Strand 1840 med den gamle Højbro. Den store Bygning tilvenstre var Kristoffer Valkendorfs Vejerbod fra 1581, som indtil 1857 laa foran Assistenshuset. Den lille Bygning var et Værtshus, opført i 1820-erne; det blev ligeledes nedrevet 1857.

↑ Udsigt fra Christiansborg Slotsplads mod Nikolaj Taarn 1907.

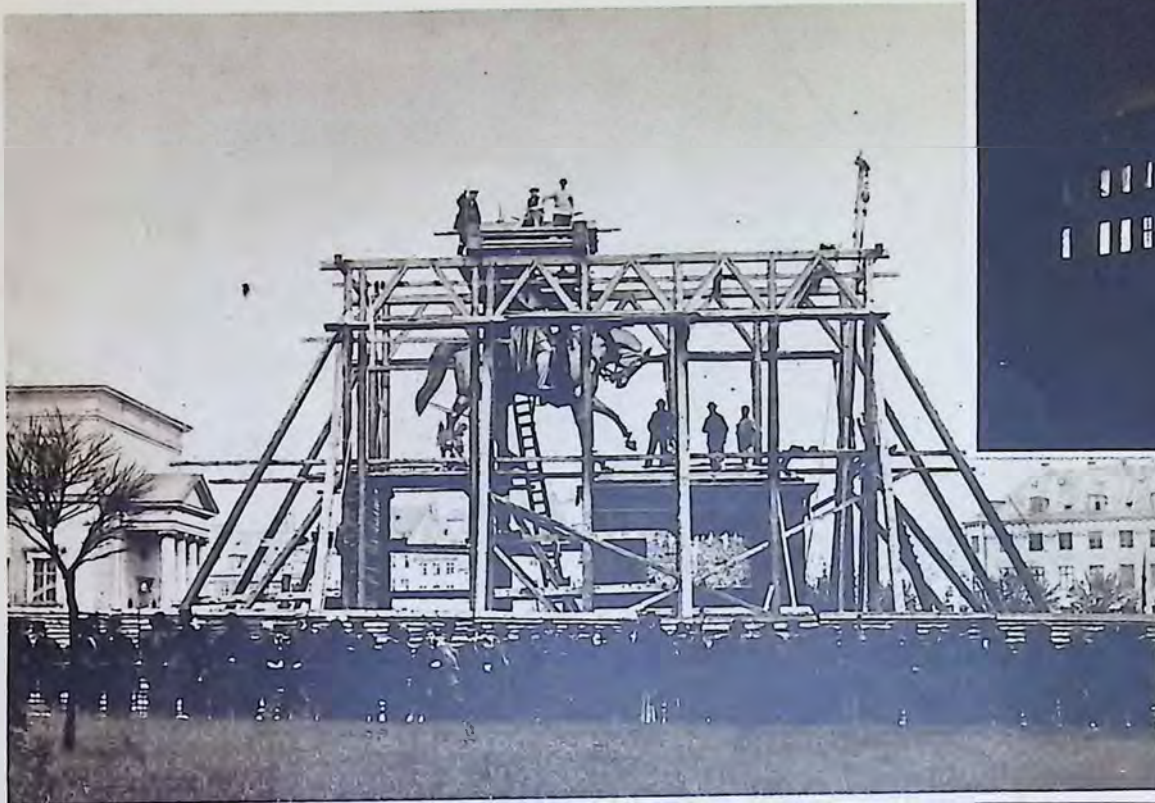

→ Gammel Strand set mod Assistenshuset. Foran den gamle Bro, der var til at aabne, ligger Skuder med Pottemagervarer. Fotografi omkring 1870.

↑ Udsigt fra Christiansborg Slotsplads mod Nikolaj Taarn 1938.

→ Gammel Strand 1938 med nye Bygninger ved Højbro-plads-Hjørnet. Den nuværende faste Højbro er fra 1879.

Frederik VII.s Rytterstatue anbringes paa Fundamentet 1873.

↓ I 1918 vendte Rigsdagen tilbage til det nyopførte Christiansborg. Et Møde i Folketinget kan være velbesøgt. — — —

↑ Christiansborg Slots Brand Natten mellem 3.-4. Oktober 1884 set fra Højbro. Tilhøjre skimtes Slotskirkens Silhouet.

↓ Rigsdagen, der var blevet hjemløs ved Slotsbranden, holdt derefter sine Møder i det gamle Landkadetakademi (nuværende Østre Landsret) i Fredericiagade. Her ses Folketingssalen.

! — — — det modsatte kan ogsaa ske. Saa tomt som det ses her kan der være i Folketingssalen under Møder.

↑ Børsgraven strakte sig fra Havneløbet ind til Børsen, dér hvor nu Slotsholmsgade ligger. Husrækken tilhøjre er afløst af Privatbankens Bygning. I Baggrunden ses Christiansborg Slot (før Branden) og foran dette den gamle Nationalbanks Tag samt tilvenstre Ministerialbygningens halvrunde Fronton. Fotografi o. 1860.

↓ Slotsholmsgade paa den opfyldte Børsgravs Plads. I Baggrunden Christiansborg (efter Branden). Læg Mærke til den høje Sporvogn.

← Forsvundet Gaardparti i Slotsholmsgade. Huset Nr. 14 bag Børsen - et af Husene tilhøjre paa det øverste Billede.

↓ Slotsholmsgade i 1938 set mod Christiansborg Slot.

↑ Udsigt fra Børstaarnet, vistnok 1873. I Forgrunden fører den gamle Klapbro, Holmens Bro, over Kanalen. Over Tagene ses i Baggrunden fra venstre: Helliggejst Kirke, Rundetaarn med Trinitatis Kirke, og Nikolaj Taarn.

↓ Den samme Udsigt i 1938. Hjørneejendommen: Holmens Kanal - Ved Stranden har 1937 afløst de gamle Huse, Holmens Bro er siden 1879 en fast Bro, og Taarnene har faaet anden Skikkelse.

↑ Børsgade med Nybørs eller »De seks Søstre«, set fra Børsbroen. De seks Ejendomme havde oprindeligt haft hver sin Halvgavl, tilsammen dannende tre hele Gavle, og var opført af Rentemester Henrik Müller o. 1650.

↓ Privatbankens Bygning, opført 1900 paa Nybørs' Plads. Foran ses Rampen til den nye Knippelsbro, og over Taget skimtes Christianskirkens Spir.

→ Knippelsbro, bygget af Træ 1816, mellem Børsgade og Brogade, paa samme Sted, hvor den første Bro var blevet anlagt af Christian den Fjerde 1619. Paa Brogalgerne stod Figurer (af F. C. Willerup) forestillende de fire Vinde. Gabet i Bebyggelsen er Niels Juels Gades Udmunding i Havnegade. Fotografi 1868.

↑ Knippelsbro, bygget 1906—08, blev aabnet 31. December 1908. Den forbandt Børsgade med Torvegade.

↑ Knippelsbro, bygget af Jern 1868—69, blev aabnet for Trafiken 1. September 1869. Den førte over mellem Slotsholmsgade (den opfyldte Børsgrav, sammenlign Side 25) og Torvegade. Den gamle Bro skimtes tilhøjre. Fotografi 1869.

→ Den sidste Knippelsbro (tilhøjre i Billedet), opført 1935—37, er en halvhøj Bro, hvortil Trafiken ledes op ad en Rampe, opført i Børsgade. Udsigten mod Christianshavn, med Vor Frelasers Kirke, viser de store Nedbrydninger af Husene mellem Torvegade og Brogade. Broen blev aabnet 17. December 1937. Til venstre ses Broklappen af den interimistiske Bro, som gjorde Tjeneste fra 10. Juli 1934 til 30. December 1937.

↓ Christianshavns Torv 1938 set mod den nye Knippelsbro. Torvegade er stærkt udvidet og hele den højre Side nybygget («Lagkagehusene»). Det lille Hjørnehus tilvenstre for Broen er uændret og kan tjene som Holdepunkt ved Sammenligningen.

↑ Christianshavns Torv, set mod Torvegade. Tilhøjre Kvindefængslet.

↘ Vennelyst, senere White Star, paa Amagerbrogade. Tomten af det nedrevne Forlystelses-Etablissement ses tilvenstre. Amagerbrogade, mod Sundby 1938.

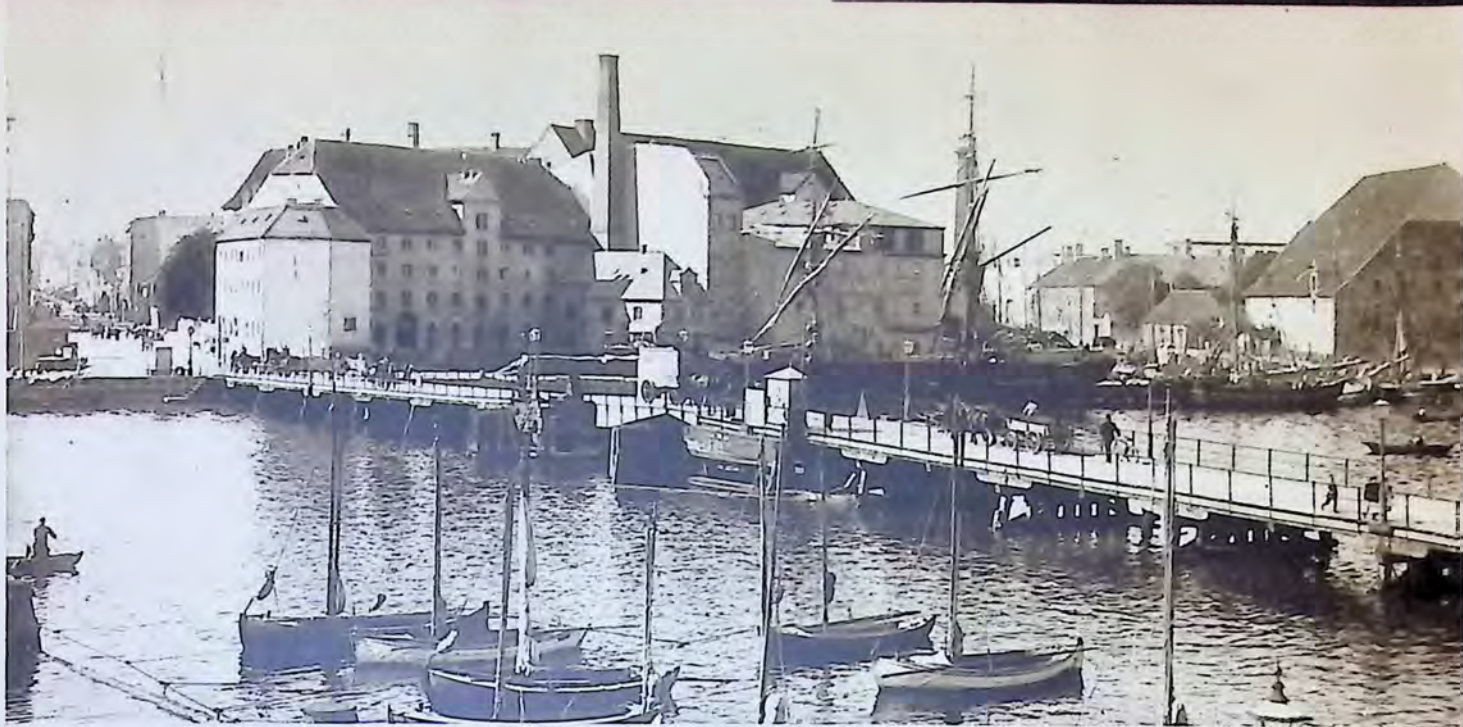
↓ Den gamle Accisebod ved Christianshavns Vold. Fotografi o. 1910.

↓ Acciseboden paa sin nye Plads omgivet af moderne Huse. Fotografi 1938.

↓ Da Gaden i 1936 skulde udvides, blev Acciseboden sat paa Ruller og flyttet et Stykke tilbage.

→ Langebro set fra Amagersiden 1898. — Broen førte over til Vester Voldgade, hvor »Kongens Bryghus« ligger tilhøjre. Yderst ses Christian den Fjerdes Bryghus paa Slotsholmen. Ved en Paasejling i Januar 1903 blev Broen ødelagt, men dens Afløser var saa nær færdig, at den straks kunde tages i Brug.

→ Langebro, Christian IX.s Bro, set fra Amagersiden. Den var konstrueret som Svingbro og forbandt Vester Boulevard med Amager Boulevard.

↓ »Druknehuset« overfor Kongens Bryghus (sammenlign øverste Billede). — Det blev nedrevet i 1902.

→ Den nuværende Langebro, set mod Amager, aabnet for Færdslen 1930. Bag ved skimtes den tidligere Bro.

← Hjørnet af Stormgade og Vestervoldgade, set mod Stormbroen 1910. Husrækken er nu vejet for Mogens Clemmensens nye Nationalmuseum, indviet 1938.

↓ Nationalmusets Stormgade-Fløj, set mod Stormbroen 1938. Af Hensyn til Færdselen er Fortovet lagt ind i Søjlegangen under Museets Bygninger.

Gammel Strand o. 1880. Fiskerkonerne sad dengang helt ned til Assistenshuset.

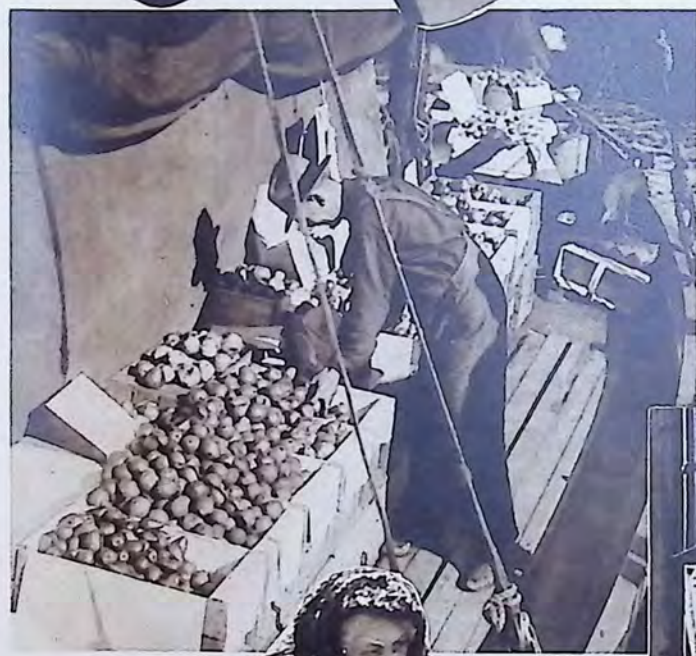
← Gammel Strand, set mod Højbro og det kullede Nikolaj Taarn en Foraarsdag i Begyndelsen af 1860'erne. Langs Kanalens Træbolværk er Sengetøj lagt til Soling.

↓ Gammel Strand 1938. I Baggrunden Nikolaj Spir, tilhøjre Thorvaldsens Museum. Langs Kanalen parkerer nu Bilerne.

Paa Københavns Gader solgtes og sælges mange Spise- og Drikkevarer: 1. Smørrebrød. 2. Bananer. 3. Æbler fra Skibe i Kanalerne. 4. Varme Pølser. 5. Kaffe. 6. Røget Laks (nu meget sjældent). 7. Sodavand. 8. Fisk — — medens 9. Vandet er gratis

← Østergade set fra Amager Torv omkring 1865. Til venstre, mod Købmagergade, var det bekendte »Ranchs Hjørne«, Stedet for utallige Stævneføder. I Østergades venstre Husrække skimtes den svungne Renaissance-Gavl paa »Efterslægtens Gaard«, som blev nedbrudt 1913.

← »Peter Eegholms Gaard«, opført efter Branden 1795 paa Hjørnet af Østergade, Amager Torv og Store Kirkestræde. Fotografi 1896 kort før det nuværende »Højbrohus« blev bygget.

↓ Holbechs Hus opført 1934. Færdselsreguleringen sker nu (1938) ved en automatisk virkende Lyskurv ophængt over Trafiken.

↓ Ranchs Hjørne og Krydset mellem Østergade og Købmagergade ca. 1930. Færdslen blev reguleret ved et Stop-Skilt, som blev drejet af Betjenten.

Slagterbutik ved Nikolaj Taarn, dekoreret i Anledning af, at Indehaversken fyldte firs Aar 1889.

Slagterboderne blev nedrevet 1917, da Pladsen omkring den nye Kirkebygning skulde reguleres. Fra disse Boder foregik en stor Del af Københavns Husholdnings-Kød-Salg.

↑ Slagterboderne omkring Nikolaj Taarn blev bygget 1845. De var opført af Støbejern i gotisk Stil. Boderne kaldtes i daglig Tale »Maven«. Fotografi 1907.

→ Paa den gamle Kirkes Plads blev der 1915-17 opført en ny Kirke i samme Stil og Størrelse, som den havde paa Reformationstiden. Departementschef P. N. Rentzmann gav Midlerne dertil. Bygningen bruges til Møder og rummer Kommunens Hovedbibliotek. Fotografi 1938.

→ Holmens Kanal og Størrestræde (nu forsvundet Navn paa Holmens Kanal mellem Nikolajgade og Ved Stranden). set mod Christiansborg Slot omkring 1870. Tilvenstre Nationalbanken og bag den lave, hjørnebøjede Mur det gamle Søkort-Arkiv og Holmens Kirke.

↓ Kristen Bernikovstræde set fra Østergade 1898. Kort efter blev Husene revet ned og Gaden betydeligt udvidet.

↑ Holmens Kanal 1938. Kirkespiret ses over Nationalbankens Tag tilvenstre og den nye Overformynderibygning paa den modsatte Side. I Forgrunden Niels Juels Statue.

← Kristen Bernikovsgade set fra Østergade 1938. Den fortsættes nu i Bremerholm-Havnegade og fører en betydelig Del af den tværgaaende Trafik til Christianshavn og Amager.

← Holmensgade med de gamle Huse, som i deres Kærne var Christian IV.s Skipperboder, opført som Rækkehuse af Bindingsværk. Om Husenes sidste Beboere taler Skiltene deres tydelige Sprog.

↑ Trappeparti fra Holmensgade Nr. 8, hvor H. C. Andersen låvde sit første Logi i København. Fotografi 1932.

↑ Bremerholm (tidligere Holmensgade) set mod Kristen Bernikows Gade 1938. Den tværgaaende Gade, der skimtes skærende Bremerholm, omtrent midt i Billedet, er Østergade.

↓ Bremerholm set fra Kristen Bernikows Gade 1932. Bag ved Husene i Østergade, som er under Nedbrydning, ses Lille Kongensgade og Holmensgade.

↑ Bødkerskilt i Rokoko fra et Hus i Holmensgade. Huset brændte i 1892, og Skiltet forsvandt, men er senere genfundet ude paa Amager og opbevares nu i Bymuseet.

↓ Moderne Reklame paa Bremerholms Torv med Udstilling fra Magasin du Nord. Set fra Østergade.

1

2

3

8

4

5

6

7

10

9

Mange Erhverv, store og smaa, præger Københavns Gader. 1. Drengen, der samler tabte Kul paa Gaden. 2. Fotografen, der snapper de forbigaaende. 3. Lygtpudseren, en Type, der er ved at dø ud. 4. Den gammel-dags Kusk paa Heste-Vognen er afløst af 5. Privat-Chaufføren og 6. Taxa-Chaufføren. 7. Lygtetænderen er ved at være overflødiggjort af den elektriske Tænding fra Værket. 8. Bybudet er helt forsvundet og erstattet af 9. Budet med Trækvognen og navnlig 10. Cyklebudet, der tit er kraftigt belastet.

Ogsaa paa denne Side gengives adskillige Beskæftigelser, der præger Gadelivet. 1. Konduktøren, der staar i sit Aandehul paa Vognen. 2. Skopudseren, hvis Silhouet findes mange Steder i Byen. 3. Drageren, der til dels har afløst Bybudet. 4. Manden der kommer med Isblokke fra Isværkets Vogn. 5. Manden, der samler Papir, er — dog uden Held — søgt overflødiggjort ved 6. Bestræbelser for at holde Gaden ren ved opsatte Papirkurve og andre Affaldsbeholdere. 7. Mælkedrengen. 8. Vinduespudseren. 9. Konen, der henter Vand fra Posten, er nu et sjældent Syn. Friluftsposten er væk. De Classenske Boliger var et af de sidste Steder, hvor man fandt den. 10. Ved alle Cyklepareringspladser er der Folk, som pudser Cyklerne og passer paa dem.

1

2

3

7

4

5

6

10

8

9

→ Porten fra Østergade til Peder Madsens Gang. Rensstenen løb midt i Gyden, der forbandt Østergade med Grønnegade.

↑ Østergade set mod Kongens Nytorv omkring 1865. Gennem Svaneapothekets Ejendom - Huset Nummer to fra venstre, kendelig paa Svanen over Indgangen - førte Porten nærmest Beskueren ind til Peder Madsens Gang (nu Ny Østergade). Nabo huset, det tredje fra venstre, kan genfindes paa de senere Billeder.

← Ny Østergade med Svaneapotheket paa Hjørnet af Ny Østergade. Apotheket blev bygget 1877 og Gaden anlagt, hvor Peder Madsens Gang havde ligget. Fotografi 1933.

↓ Svaneapothekets nye Ejendom, opført 1934-35.

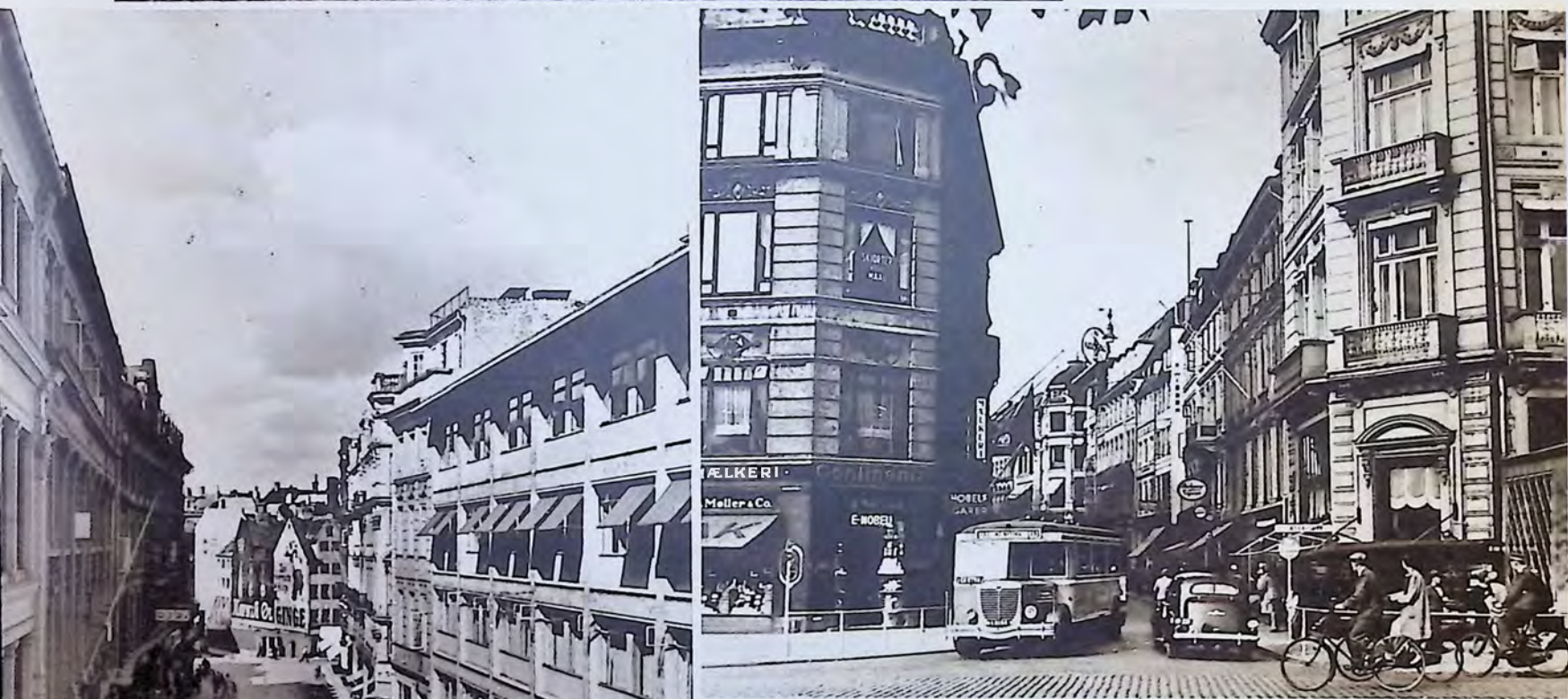
→ Peder Madsens Gang set fra Grønnegade. (Sml. med Billedet af den paa samme Sted anlagte Ny Østergade, der findes tilhøjre).

← Indgangen til Østergade fra Kongens Nytorv omkring 1870. Rendestenen laa forsænket i For-tovet, dækket af Brædder.

↓ Samme Parti 1938 med d'Angle-terres Bygning tilhøjre.

← Ny Østergade (hvor før Peder Madsens Gang fandtes) med Svaneapothekets Nybygning tilhøjre. De lave Huse i Baggrunden er Grønnegade.

← Kongens Nytorv omkring 1865, set mod Østergade. Paa højre Hjørne laa det gamle Høtel d'Angleterre, oprindelig et Palæ fra 1860'erne, men senere flere Gange ombygget, sidst i Aaret 1800. Det blev nedrevet 1872.

← Kongens Nytorv omkring 1870. Tilvenstre d'Angleterre, i Midten Hovedvagtens og tilhøjre paa den anden Side af Ny Adelgade to store Ejendomme, hvor nu Privatbanken og Store Nordiske ligger.

↓ Kongens Nytorv 1938. Ved de store Byggeforetagender i 1870'erne blev det nuværende Hotel d'Angleterre rejst, og paa Hovedvagtens Plads opførtes en Hjørnejendom mellem den nyanlagte Hovedvagtsgade og Ny Adelgade. For at man ikke skulde savne Hovedvagtens Ur, fik den nye Bygning et Taarn med Ur til de tre Sider.

↑ Den gamle Hovedvagt, opført 1723, nedbrudt 1874. Vagtparaden trak op til denne Bygning, saalænge den var i Brug, og derefter til Kastellet, hvor den nye Hovedvagt kom til at ligge. Foran den gamle Vagtbygning stod de tre Kanoner: Abraham, Isak og Jakob.

↑ Husarerne vender hjem fra Øvelse paa Blegdamsfælleden. Billedet er taget omkring 1875 og viser - set fra Trianglen - Blegdamsvejen i Forgrunden løbende mod venstre, og tilhøjre Østerallé. Træerne i Baggrunden er Nørreallé.

↓ Det samme Parti i 1938. Tilhøjre ligger Østerallé med Østerbros Posthus og Villabebyggelsen, i Midten Indgangen til Fælledparken med Axel Poulsens Genforeningsmonument, og tilvenstre er Blegdamsvejen.

↑ Udsigt fra Østersøgade omkring 1885 over Sortedamssøen mod Dosseringen og Østerbrogade. Endnu var selve Hovedfærdselsaaren kanted af lave Huse, omend den høje Bebyggelse ved Slagelsegade og udefter var begyndt. Paa Søen kunde Private have Baade; en Baadebro ses ved Dosseringen.

← Østerbrogade set mod Trianglen omkring 1900. De to Hjørnehuse med Spirene flankerer Willemoesgade. Ved Søbrenden ligger Anløbsbroen for Motorbaadene. Man kunde (fra 1895) sejle med dem mellem Gyldenløvesgade og Østerbrogade.

↓ Udsigten i 1938 viser Anlægget af de nye Spadserestier langs Søen og de moderne Bygninger paa Østerbrogade: Hjørneejendommene mod Dosseringen og mod Slagelsegade.

↑ Østerbrogade i 1865 set fra Sortedams Dosseringen mod Lille Triangel. Det eneste faste Punkt ved Sammenligningen med den moderne Udsigt er den lille Graverbolig paa Holmens Kirkegaard (til højre i Billedet), idet Kastelmøllen over Træerne nu skjules af de høje Huse.

→ Østerbrogade i 1938 — akkurat samme Sted som Billedet ovenfor. For Enden af den nyanlagte Allé langs Bredden ses Graverboligen og i Baggrunden Marmorkirkens Kuppel og Spiret paa Metodistkirken i Rigensgade.

↑ Fredensbro o. 1885 set fra Østersøgade tværs over Sortedamssøen. Broen forbinder Sølvgade med Fredensgade (kendelig i Husrækken) og var anlagt som en Gangbro af Træ.

↑ I 1888 bekostede Sølvgadens Sporveisselskab Ombygningen af Broen, for at Sporvognene kunde føres over den. Broen blev omdannet til en Dæmning med Gennemsejling.

→ I 1904 blev Broen atter fornyet og fik sit nuværende Udseende. Udsigten over Broen i 1938 viser en af de nye Trolleyvogne (til Lyngby og Jægersborg) og i Baggrunden Sct. Johannes Kirkens Spir.

↓ Samme Parti som hosstaaende Billede tilvenstre, fotograferet 1938. Søbredden er stensat; men med en Græs-Skraaning og Plantning af Birketræer er der dog søgt at give Bredden en grøn Bræmme, der bryder de høje Huses haarde Stenrække.

↑ Sortedams Dossering 1865 mod Østerbro. Det anselige Lyststed tilhøjre blev nedbrudt 1892, og paa dets Plads opførtes 1894 Brødrene Soldenfeldts Stiftelse (Sortedams Dossering Nr. 85).

↑ Trianglen og Østerbrogade set ud mod Hellerup ca. 1885. Tilhøjre ved det hvide Hjørnehus ligger Kalkbrænderivej, efter Anlægget af Frihavnen omdøbt til Nordre Frihavnsgade.

↗ Cirklen foroven: Hestene vandes. Tilsyneladende en landlig Idyl. Men Stedet var det nuværende Nordre Frihavnsgade Nr. 4 (det hvide Hus paa Billedet ved Siden af) og Tiden ca. 1885.

→ Trianglen med samme Udsigt i 1938. Det høje Hjørnehus med Uret er næsten uforandret, men ellers har Udviklingen helt ompræget dette Parti.

→ Trianglen og Østerbrogade set ind mod Byen i 1938 - samme Parti som paa det gamle Billede forneden. Den store, meget tætte Trafik, som her deler sig mod Strandvejen og Lyngbyvejen, kræver i visse Timer ekstra Politimandskab.

↘ Cirklen forneden: Trianglens Drejeskive ca. 1885, hvor de lave Sporvogne blev vendt. Dens Beliggenhed fremgaar af Billedet tilvenstre, hvor den kan skimtes (tilhøjre).

↓ Trianglen med samme Udsigt ca. 1885. Trafikken var unægtelig mindre intens end nu. De lave Bygninger tilvenstre er i Mellemtiden blevet revet ned og Odensegade ført igennem her.

↑ Svanemøllen omkring 1865. Møllen stod dér, hvor nu Strandvænget udmunder i Strandvejen (Nr. 6 H - 8). Den brændte i 1892. Paa Kornmarkens Plads er nu Jernbanens Udgravning.

→ Strandvejen ved Svanemølle-Viadukten i 1938. - Samme Parti som ovenstaaende Billede. - Den lave, hvide Bygning tilhøjre er det gamle Møllehus, nu Restaurant. Tilvenstre er Neagangen til S-Tog Stationen Svanemøllen.

→ Strandvejen under Udvidelse i 1905. Vejen var forinden, som Billederne viser, en almindelig Landevej, kun med Fortov langs den ene Side.

↑ Bomhuset ved Hellerup laa udfør Strandvejen Nr. 92. Tilhøjre er Bommen hejst for at lade Vognen passere. Bommanden staar tilvenstre for Køretøjet og modtager Bompengene.

→ Strandvejen Nr. 92 set ind mod Byen. Billedet fra 1938 er taget fra samme Sted som ovenstaaende. Toppen af Tuborgflasken skimtes i Baggrunden paa begge Prospekter.

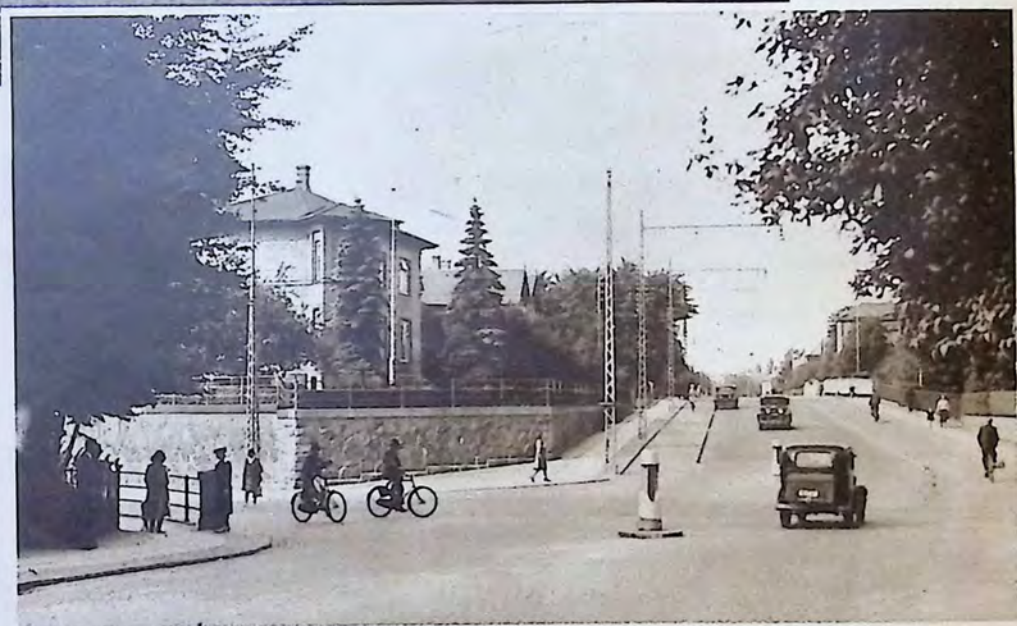
← Saadan tager Strandvejen sig ud i 1938, set i Retning mod Hellerup. Tilhøjre fører Scherfigsvej ned til den nye Strandpromenade, som ad Strandvænget længere inde forbindes med Strandvejen.

↓ Omtrent hvor Bommen før var, har Sporvognen nu sin Takstgrænse.

↑ Jernbaneoverskæringen ved Gersonsvej i Hellerup i 1905.

→ Krydset Hellerupvej-Gersonsvej i 1938. Tilvenstre fører Vejen ned under Jernbanelinjen.

↓ »Over Stalden« svarede oprindeligt til sit Navn, idet den havde sit Lokale i Tagetagen over den gamle Stald ved Charlottenlund Slot paa den søndre Side af Vejen gennem Charlottenlund Skov. Efter at den var nedbrændt 1875, blev den genopført paa lignende

Maade. Billedet tilvenstre viser denne anden Bygning med Udsigt ind mod Skoven, mens Billedet tilhøjre viser det tredje »Over Stalden«, opført 1883. Se videre Billederne forned paa modstaaende Side.

↑ Paa Udstillingen 1888 byggede Tuborg denne Flaske, som derefter flyttedes ud paa Strandvejen, ved Nr. 70, og foran den byggedes Tuborg-Pavillonen, som efterhaanden undergik forskellige Forandringer.

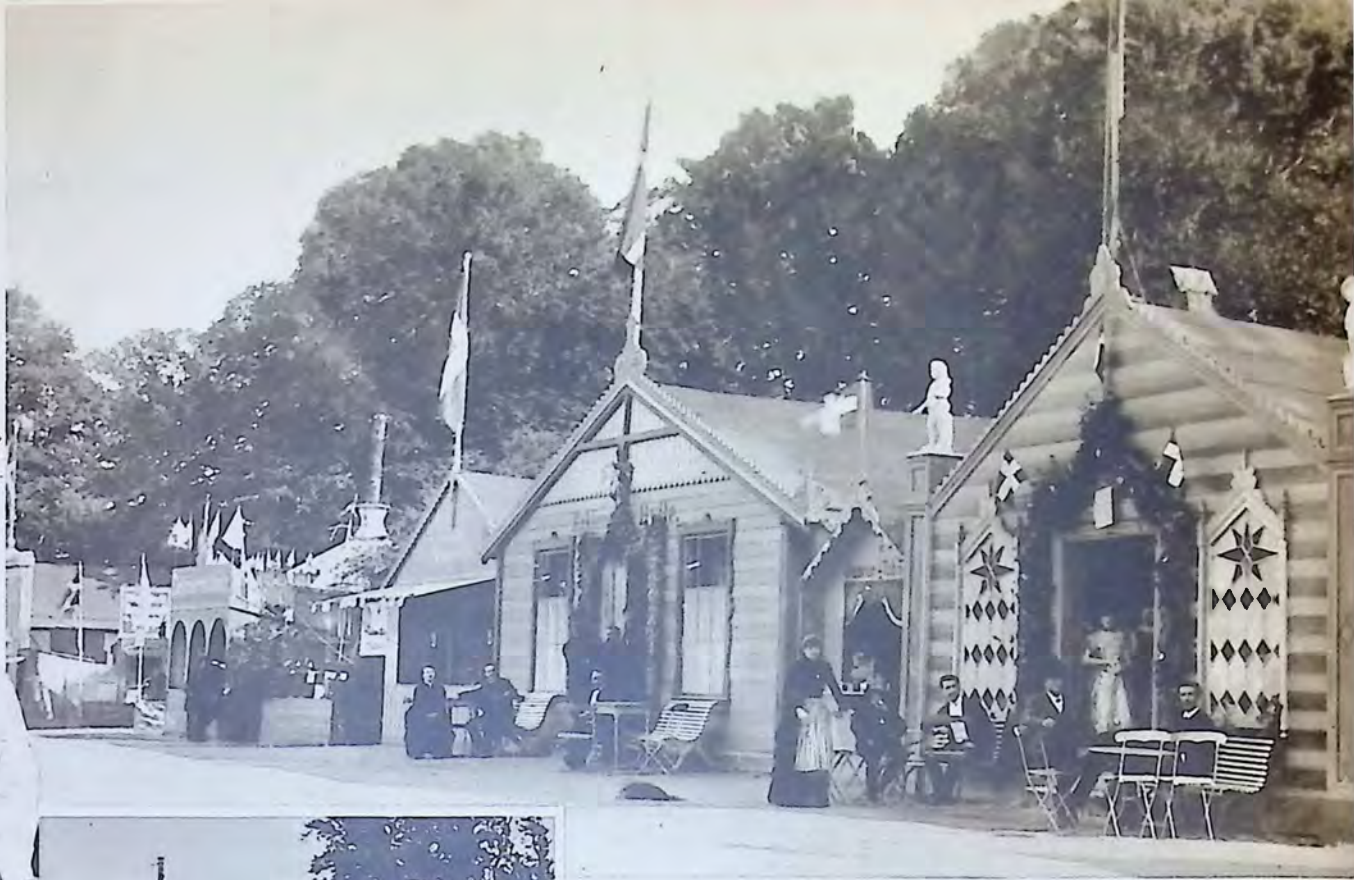
→ I de sidste Aar er Tuborg-Pavillonen forsvundet, og paa dens Plads ligger en Benzin-Station - Bilerne faar deres Tørst stillet, hvor Menneskene fik det før. Den store Flaske staar dog stadig, forsynet med nye Etiketter.

↓ Traktørstedet »Over Stalden«, opført for tredje Gang 1883 og nu ved den nordre Side af Vejen gennem Charlottenlund Skov. Vejen var spærret ved en Bom, hvor der betaltes Bompunge indtil 1910. Bommen er her aaben for at lade Vognen køre ud paa Strandvejen. Her var Varieté

og opførtes Revuer; bl. a. optraadte gennem mange Aar Dagmar Hansen herude. - I Stedet for Over Stalden og Bomhuset byggedes 1936 en moderne Kro i gammel Stil, »Skovriderkroen«. Billedet i 1938 er taget ned mod Sundet samme Sted som det forrige.

↓ Pjerrot har gennem mange Aar holdt sig uforandret paa Dyrehavsbakken, selv om forskellige Personer harskjult sig bag den kridtede Façade.

↑ Billedet viser Dyrehavsbakken i 1890'erne. En Række Sangerindepavilloner ses i Forgrunden. Nummer 2 fra højre er »Bakkens Hvile«, der i Billedet af Dyrehavsbakken nu genfindes mellem Cigarkiosken og den første Lysmast - men nu med Façaden udstyret som en Kokos-Palme-Oase.

↓ I een Henseende er Dyrehavsbakken undergaaet en betydelig Forandring - Publikums Mængde er paa store Dage taget meget til.

↑ Dyrehavsbakken i 1938, fotograferet samme Sted som ovenstaaende. Sammenlignes Billederne, bliver Resultatet næppe den Opfattelse, at Dyrehavsbakken har forskønnet sig.

← Forneden: Del af Nordens største Rutschebane paa Bakken. Til Sammenligning: Ældste Rutschebane i Tivoli fra 1843.

↑ Fra 1870 til 1910 blev Hestevæddeløb - d. v. s. Galopløb - afholdt paa en planeret Slette mellem Eremitageslottet og Hjortekær. Væddeløbene blev kun afholdt et Par Gange hver Sommer, men var til Gengæld Begivenheder, der samlede et meget elegant og efter Datidens Forhold meget stort Publikum. Billedet viser en Væddeløbsdag i Dyrehaven omkr. 1905 med stort Publikum - der dog ikke vilde fylde meget paa den nye Bane i Ordrup. Tilhøjre i Billedet Tribunen, tilvenstre ses nogle af Droskerne, der har befordret Tilskuerne til Banen.

↑ Den nuværende Galopbane set fra Luften. Den blev anlagt i Ordrup Mose mellem Ordrup Krat - hvis Rester ses tilhøjre - og Dyrehaven, af hvilken et Hjørne kan ses forneder tilvenstre. Fotografi 1938. Tribunen ses nederst tilhøjre.

↓ Et Billede fra den nuværende Galopbane i Ordrup Mose, hvor det første Væddeløb blev afholdt 5. Juni 1910. Siden da er der Sommeren igennem hvert Aar holdt et betydeligt Antal Løb, og Publikum er paa de enkelte Væddeløbsdage mange Gange større end i sin Tid paa Eremitagesletten.

↑ »Bellevue« ved Klampenborg ca. 1870. Vejen tilhøjre mellem Stakittet og Plankeværket fører ind til Dyrehaven; Vejen foran Stakittet er Strandvejen.

↓ Strandvejen i 1938 ved Bellevue. Selve Vejen er helt omlagt og moderniseret, og Gl. Bellevue, der laa tilvenstre, er vejet for Bellevue Teatret og en ny Restaurant. Tilhøjre, ud mod Kysten, ligger Bellevue Strandhotel.

↑ »Bellevue« set mod Dyrehaven ca. 1900. For Enden af Vejen staar en af de røde Porte. Vejen tilhøjre er Strandvejen. Huset i Midten er en af Cottagerne.

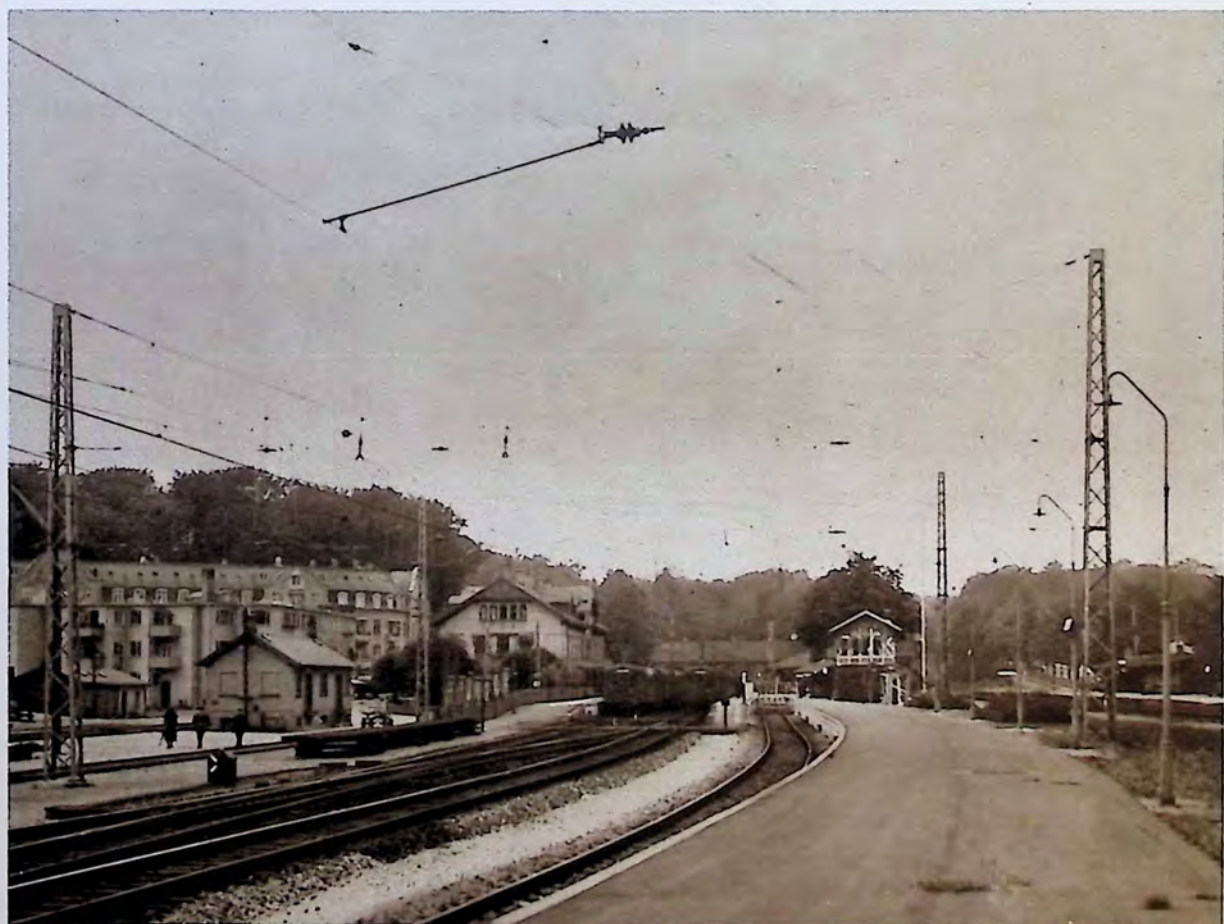
↓ Indgangen til Gammel Klampenborg ca. 1870. Laagen er paa samme Sted, hvor der paa øverste venstre Billede ses en rød Laage.

↓ Samme Sted 1938. Huset ligger endnu, men den nye Strandvej, der løber forbi, har helt forandret Stedets Udseende.

↑ Banen mellem København og Klampenborg blev aabnet 22. Juli 1863. Billedet her er taget faa Aar senere, nemlig 1868, og viser Lokomotiv Nr. 1, »Odin«, som 1847 havde indviet Banestrækningen København-Roskilde. Billetteringen skete under Kørslen fra Trinbrætter uden paa Vognene. Stationsbygningen ligger lige op mod Dyrehaven.

→ I Baggrunden ses Klampenborg Stationsbygning, delvis den samme som den oprindelige, men Baneterrænet er meget udvidet, de fleste Tog er elektriske S-Tog, hvoraf der holder to paa Stationen. Omkring Stationsbygningen er opført store Beboelseshuse.

← Parti af Gyldenløvesgade ca. 1885. Bygningen midt for er Frederik VII's Stiftelse (paa Hjørnet af Nansensgade); Bygningen tilvenstre for denne er Den katolsk-apostoliske Kirke (paa Hjørnet af Nørre Søgade).

↑ Samme Parti af Gyldenløvesgade 1910. Tilvenstre laa da Klampenborg-Banegaarden, opført 1887 og nedlagt 1917, da Kystbanens Tog fra 1. December førtes ad Boulevardbanen.

↓ Ved den nuværende Vestre Farimagsgade laa den gamle Nordbanegaard, hvorfra det sidste Tog gik 30. Sept. 1921, idet Nordbanens Tog fra 1. Oktober førtes ad Boulevardbanen. Det tilsvarende Parti nu ses paa modstaaende Side.

↑ Samme Parti 1938. Paa det gamle Jernbaneterræn blev i 1922 Den hollandske Udstilling indrettet, og i de seneste Aar har der rejst sig store Forretnings-, Forerings- og Beboelses-Komplekser.

→ Udsigt i 1912 over Vester Boulevards Træer i Forgrunden mod Ørstedsparken med Frederik VII's Bro over en Rest af Voldgraven. Husene tilvenstre i Baggrunden er Nørre Farimagsgade, tilhøjre ses et Hjørne af Aborreparken.

↓ Den samme Udsigt i 1938 med Ny Rosenborgs Bygning tilhøjre og i Baggrunden Andreaskirkens Spir. I Midten ses Østifternes Kreditforenings Bygning, opført 1916, og i Anlægget foran denne, længst tilhøjre, en Trægruppe, der skjuler Ruinen af Jarmers Taarn.

↓ Paa det Sted, hvor Nordbanegaarden før laa (se Billedet t. v.) er nu bygget Dansk Ingeniørforenings Ejendom i Vester Farimagsgade.

↓

Lemmer fra Ladegaarden rykker ud til Gadefejning. Efter at Tvangsarbejdsanstalten i 1908 var flyttet til Sundholm, ophørte man at bruge denne Arbejdskraft til Gadernes Renholdelse. Nu sker den mere effektivt og mere humant med Vandvogn og Fejemaskine.

↑ Vestervoldgade ca. 1885 mellem Vestergade og Studiestræde. Volden strakte sig tæt ind mod Husrækken. De tre Ejendomme (fra højre) er siden nedrevet, men de to høje Huse nærmest Studiestræde staar endnu og vil kunne genfindes paa det moderne Billede.

← Vestervoldgade i 1938. Hotel du Boulevard og Industrihotellet er afløst af Hotel Kong Frederik og Hotel Hafnia, ligesom det fjerneste Hjørne af Studiestræde er forandret ved den moderne Ejendom (↗Corner↖). Gadelinjens Knæk er derimod bevaret.

→ Da Nørreport var blevet nedrevet i 1856, forbandt man de to Stykker af Nørrevold ved en Jernbro (Frederik VII's Bro) henover »Nørrevolds Gabe«, og da i 1870-73 ogsaa Volden blev sløjft, flyttedes Broen til Ørstedsparken, hvor den endnu findes. Billedet er set mod Frederiksborggade og Kulturvet.

↓ Nørrevoldgade med Boulevardbanen anlagt paa Voldens Plads, set mod Garderkasernen (i Baggrunden, tilvenstre for Lygtepælen). Gaden tilhøjre er Frederiksborggade.

↓ Ved Nørreport Station 1938. Udsigten svarer til øverste Billede. Nedgangen til den underjordiske Boulevardbane er længst tilhøjre i Forgrunden. Gaden i Midten er Frederiksborggade set mod Kulturvet.

← Købmagergade set mod Rundetaarn ca. 1880. Ejendommen tilvenstre er Postgaarden, den hvide Bygning er Hjørnet af Løvstræde, medens de to Huse i Forgrunden tilhøjre flankerer Klæboderne.

↓ Det samme Parti i 1938, hvor de to gamle Naboejendomme til Postgaarden er blevet ombygget og indlemmet i denne, Messens Ejendom opført af nyt og Rundetaarn indrettet til Folkeobservatorium.

↑ Købmagergade set fra Kultorget kort før Nedbrydningen i 1906 af Hjørnehuset mod Pustervig (Gaden tilvenstre).
 ↓ Det samme Parti i 1938 med nye Bygninger. I Baggrunden over Regensens Tag ses Spiret paa Christiansborg Slot.

↑ Fotografiet, som findes i Bymuseets Samlinger, er fra 1865 og bærer en Paaskrift om, at det forestiller Nørrebros Allé. Omtrent midt i Billedet ses i Baggrunden de Huse, som endnu danner Indgangen til Nørrebrogade. Billedet er taget fra Toppen af Nørrevold, omtrent ud for Nørregade. Mellem Nørrevold og Søerne laa skyggefulde Alléer, hvoraf flere, bl. a. Nørrebros Allé, gik ned mod Nørrebro, der siden afløstes af Dronning Louises Bro. Mellem disse Alléer fandtes enkelte Ejendomme, hvor Københavnerne laa paa Landet om Sommeren.

— Skal det tilsvarende Billede med Udsigt ud over hele det samme Areal tages nu, maa det blive fra Flyvemaskine. Flyveren har været over Nørregade, da han tog dette Fotografi. I Forgrunden Nørrevoldgade, i Baggrunden Søerne med Dronning Louises Bro og Indgangen til Nørrebrogade. En Rest af Voldterrænet ses til højre - det er Botanisk Have. Den aabne Plads tilvenstre er Grønttorvet. Den store Bygningsblok bag Botanisk Have er Kommunehospitalet, i Øster Farimagsgade.

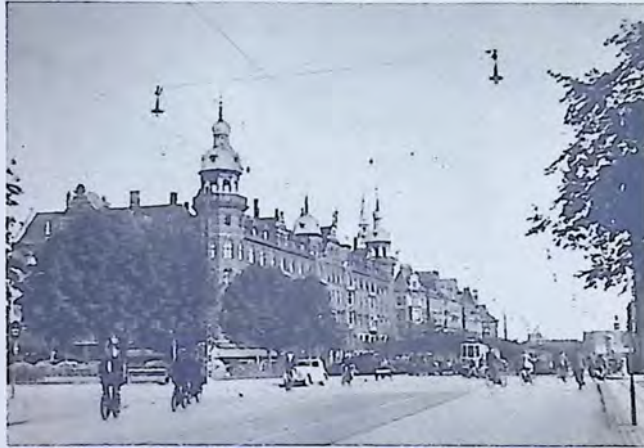
← Udsigt over Grønttorvet mod Ørstedsparken (en Rest af Voldterrænet). Hver Morgen er Grønttorvet tæt fyldt med Gartnere.

— Abcrrparken blev anlagt 1885 omkring et Stykke af den gamle Voldgrav og var begrænset af Vester Farimagsgade, Studiestræde, Vester Boulevard og Gyldenløvesgade. Udsigten her, ca. 1906, viser Husrækken paa Boulevarden, med Ny Rosenborg som den fremherskende Bygning, Raadhustaaet under Opførelse, og Hjørnet af Studiestræde (længst tilhøjre).

→ Det første Indhug i Parken skete, da Studenterforeningen fik sin Bygning her (1910), og siden blev den totalt sløjfet ved Boulevardbanens Anlæg og Opførelsen af forskellige store Bygninger. Paa de to moderne Billeder af Vester Boulevard genfinder man Ny Rosenborg. Paa det ene af dem ses i Forgrunden Boulevardbanens cementstøbte Ramper.

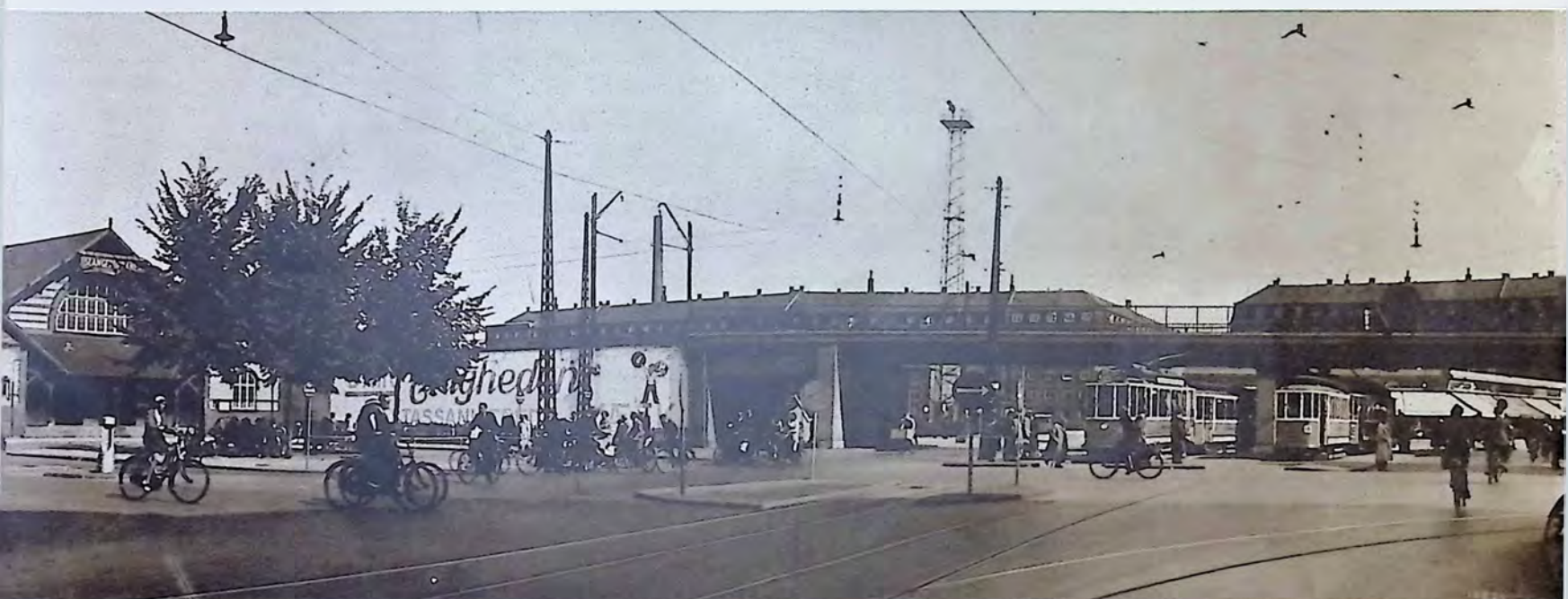
→ Gyldenløvesgade i 1886 set fra Hjørnet af Vodroffsvej mod Byen. Tilvenstre ses Rækværket langs Ladegaardsaaen ved dens Ud løb i Peblingesøen og Broen over til Ewaldsgade.

← I 1938 viser samme Udsigt som ovenstaaende Billede sig saadan. Tilvenstre skimtes Frederik VII's Stiftelse, tilhøjre ses den moderne Bebyggelse langs Sct. Jørgens Sø paa det gamle Banaegaardsterræn.

↑ Lygtekroen og Broen over Lygteaaen, der afvandede Lersøen og fortsatte sig i Ladegaardsaaen. Kroen laa paa Nørrebrogade, omtrent paa det Sted, hvor nu Slangstrupbanens Station ligger. Paa Kroens Gavl var der et beskedent Reklameskilt.

↑ Det samme Parti i 1938 med Slangstrupbanen tilvenstre og Ringbanens Jernbanebro henover Nørrebrogade.

↓ Nørrebrostræde forbandt Stengade med Nørrebrogade, som ses i Baggrunden, men den var kun - som Afspærringen viser - beregnet for Fodgængere og Cyklister.

↓ Nu er Gaden ført igennem i sin hele Bredde og tager en betydelig Del af Trafikken mellem Østerbro og Vesterbro.

↑ Saadan saa der ca. 1875 ud, hvor Aaboulevarden nu er anlagt. Billedet er taget nær ved Aaens Udløb i Peblingesøen, omtrent fra Vodroffsvej-Hjørnet mod Nørrebro-Frederiksberg. Det høje Hjørnehus tilhøjre ligger endnu paa Hjørnet af Ewaldsgade, men er paa nedenstaaende Billede dækket af Træer. - Et Kørselsuheld i 1812, hvorved fire Mennesker druknede i Aaen, gav Anledning til, at der plan- tedes Piletræer langs Bredden for i Fremtiden at hindre lignende Ulykker. - Ladegaardens Bygning ses forneden tilvenstre.

↑ Ladegaarden, som skimtes paa øverste Billede, ses her helt forfra. Denne Façade vendte ud mod Aaboulevarden. Billedet er taget 1905 fra Tømrergade lige overfor. Ladegaarden blev oprindelig opført af Christian IV som Ladegaard til Københavns Slot. Den indrettedes til Arbejdsanstalt for Fattige og Hjemløse, 1833 tillige som Tvangsarbejdsanstalt. Den blev først nedlagt 1908, da Sundholm blev taget i Brug. Ladegaarden blev revet ned 1930.

← Samme Parti som øverste Billede. Aaen blev overdækket 1896-97 og Aaboulevarden anlagt. Fotografiet 1938 viser de moderne Huse paa Ladegaardens Plads, men Gadekrumnin- gen skyldes det gamle Aaløbs Form og staar som en Forste- ning af den buede Bred paa øverste Billede.

→ Ladegaardsaaen 1869 set fra Blaagaards Bro - en Træbro ud for Blaagaardsgade - mod Parcelbroen, som skimtes i Baggrunden. Parcelbroen, der endnu er Navnet for det Stykke af Aaboulevarden mellem H. C. Ørstedsvej og Griffenfeldtgade (tidligere Parcelvejen), var ogsaa oprindelig en Træbro, men blev 1892 afløst af en Jorddæmning og forsvandt helt som Bro, da Aaen blev overdækket. Broen og Vejen kaldtes saaledes, efter at Ejendommen Solitude, som laa her, var blevet udstykket i Parceller. Paa en af disse blev der dyrket Rabarber og Navnet blev hængende ved Kvarteret.

↓ Nøjagtig samme Parti som ovenstaaende, nu Aaboulevarden, fotograferet 1938 set fra Blaagaardsgade. Gaden lige for i Baggrunden er Rantzausegade (tidligere Nordvestvej), medens Aaboulevarden svinger tilvenstre. Det lave, hvide Hus (»Davidsen«) ligger ved Parcelbroen.

↑ Før kunde Ungdommen soppe i Sortedamssøen ved Østerbrogade, hvor varmt Vand løb ud. Nu køles Tæerne i Dragekummen paa Raadhuspladsen.

→ Før hang Plakattavler i smalle Gader. Nu staar der Plakatsøjler paa aabne Pladser.

← Før løb Avidrengere rundt og solgte Aviser. Nu sælges de fra faste Stædepladser, hvor den oftest ældre Sælger sidder i Ly for Slud og Blæst.

↓ Tidligere spillede smaa elektriske Baade paa Søerne en vis Rolle. Billedet er taget ca. 1898 ved Dronning Louises Bro. Nu præges Trafikken i København sammenlignet med andre større Byer ganske overvejende af Cyklerne.

← Lirekassen er i Fortid som i Nutid et fast Inventar i København.

↑ Ogsaa Manden, der sælger Juletræer, har gennem mange Aar været ganske uforandret.

→ Konfirmanderne har helt skiftet Udseende. Før i Jakke - nu oftest i Matrosthøj.

→ Medens man tidligere paa Fortovskaféerne sad indelukket bag smaa Vedbend-Hegn - er det nu den store Fortovskafé med Udsyn og Overblik, der giver Byen Præg. Billedet af d'Angleterres Fortovskafé er fra 1931.↓

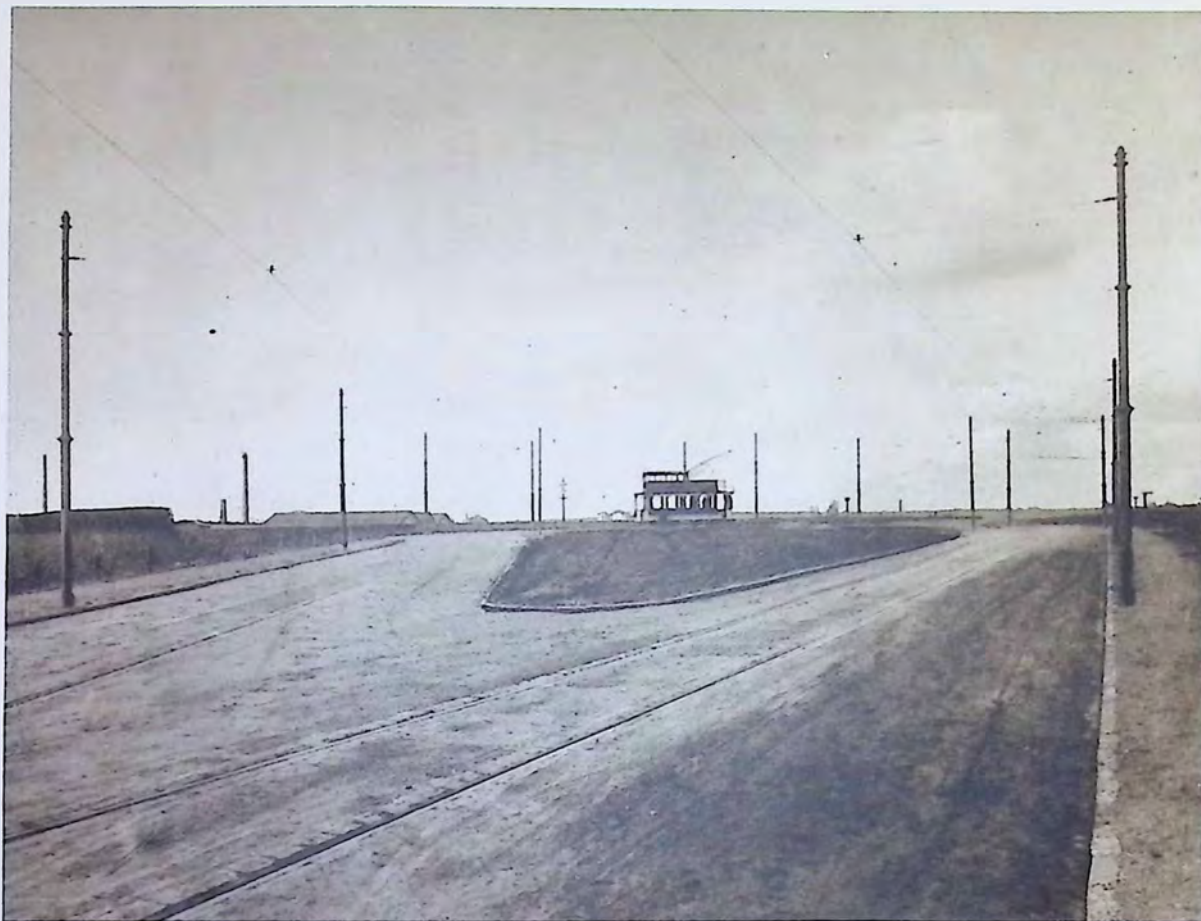
Forelskelse giver sig til alle Tider ↓ de samme Udslag.

↓ Tidligere var Snemanden og Snekonen faste Figurer - nu fjernes Sneen hurtigt og prosaisk.

← Til alle Tider vil man træffe Personer, der ofrer deres Kærlighed paa de 4-benede.

← »Fuglebakken« paa Frederiksberg, som den saa' ud i 1905, da Terrænet lige var udlagt til Villabebyggelse, Veje og Sporveje var anlagt. Den høje elektriske Sporvogn tilhørte Selskabet »Frederiksberg Sporveje«, hvis Drift i 1919 blev overtaget af Københavns Kommune. Terrænet herude var praktisk talt ubebygget.

→ Det trekantede Anlæg midt i dette Billede fra »Fuglebakken« 1938 er den forhenværende Sporvejsløjfe, der ses paa øverste Fotografi. — Pladsen, der ligger for Enden af Mariendalsvej, bærer nu Navn efter Maleren Kristian Zahrtmann, som havde sin Villa her. Det er hans Statue, der skimtes inde i Anlægget.

→ Gamle Carlsberg set fra Vigerslev Allé i 1860. Bryggeriet havde oprindeligt tilhuse i Brolæggerstræde, men i 1847 opførte I. C. Jacobsen de første Bygninger til Bayersk Øl-Bryggeriet paa Valby Bakke og gav det efter sin Søn Navnet Carlsberg. Det er altsaa de ældste Bygninger, der ses her.

↑ Saa stort er Carlsberg 1938. Fra venstre ses Kraftværket med Obelisk, hvis 500 m Neonrør hver Aften lyser videnom, derefter i Midten Kedelhuset og tilhøjre Mineralvandsfabrikken. I Forgrunden: Porttaarnet ved Indkørselen til Gamle Carlsberg.

↑ Billedet her viser samme Parti som ovenstaaende Billede, men er fotograferet 1938. I. C. Jacobsens Privatbolig — længst til højre — blev senere Æresbolig for en fortjent dansk Forsker eller Kunstner og var først tildelt Harald Høffding 1914—1931, derefter Niels Bohr. — Jernbanen København—Korsør løber i en Forsænkning forbi Carlsberg. Det er et af S-Togene Valby—Klampenborg, der ses paa Billedet.

↑ Korups Have ved Søndermarkens Udkant mod Valby, set fra Valby Langgade i 1905. Den gamle Beværtningshave, hvor der var Optræden paa en Friluftstribune, blev nedrevet 1936.

↓ Henover den Grund, hvor Korups Have tidligere laa, fører nu en ny Vej til en bagved liggende moderne Bebyggelse, der fører Navnet »Korups Have« videre.

↑ Jostys Pavillon i Frederiksberg Have en Foraarsdag kort før 1900. Konditoriet blev aabnet 1813 og ejedes fra 1825 af Anton Josty, der lod Bygningen opføre i 1834. Hans Slægt sad herude til 1937.

↑ En Sommerdag i 1938 ved »Slotsgaarden«, som Pavillonen nu officielt hedder. Den nuværende Bygning er fra 1900.

← Langs Frederiksberg Allé laa til 1923—24 Forlystelseetablissementerne »Sommerlyst« — hvis Koncertsal ses paa dette Billede fra ca. 1885 — og »Alleenberg«.

→ Nu er Terrænet bebygget med Beboelseejendomme og Garager. Tilbage ligger »Sommerlyst«s Hovedbygning, der nu er Phoenix-Teatret — længst til venstre.

→ Værnedamsvej fra Hjørnet af Vesterbrogade (tilhøjre) mod Gammel Kongevej omkring 1900. Til venstre Hjørnet af Frederiksberg Allé, som næsten uændret genfindes paa det tilsvarende moderne Billede.

→ Indkørslen til Frederiksberg Allé med »Jernporten«. Huset til venstre staar endnu. Det er Ejendommen mellem Vesterbrogade og Frederiksberg Allé. Huset til højre er Hjørnet af Værnedamsvej og Vesterbrogade, som genfindes paa Billedet Side 86, og de to Billeder er taget samtidig, 1860. — Jernporten var opført 1785. Den blev brudt ned 1862, den nordligste Laage med Pillerne mod Værnedamsvej dog først 1872. Paa Billedet her findes paa Portens Piller Plakater, der reklamerer for »Valhalla« og »Alhambra« — to Forlystelsesetablissementer lige inden for Porten i Frederiksberg Allé.

↑ Jernporten findes endnu — den danner Indgang til Søndermarken paa Hjørnet af Pileallé og Roskildevej.

→ Indkørslen til Frederiksberg Allé i 1938. Den lave Bygning tilhøjre for Hjørnet mellem Alléen og Vesterbrogade (»Strygejernet« kaldet) er den tidligere Ølhalle »Valhalla«.

← Værnedamsvej set mod Gammel Kongevej i 1938. Gaden er stærkt ombygget og udvidet.

↑ Hjørnet af Vesterbrogade og Værnedamsvej i 1870'erne. Træerne staar foran Façaden mod Vesterbrogade, og den ubefærdede Kørebane leder Tanken hen paa en stille Provinsby, men Sporvejsskinnerne — ganske vist for Hestesporvogne — antyder dog den begyndende Storby.

↑ Ogsaa dette er Hjørnet Vesterbrogade—Værnedamsvej, men i 1938 et af de stærkest trafikerede Steder i København. Som en Fortidslevning virker det enlige Hestekøretøj mellem Bilerne og Cyklerne.

↑ Vesterbrogade lige overfor Værnedamsvej-Hjørnet 1860. Det er Hjørnet af Oehlenschlägersgade (anlagt 1858), som ses i Forgrunden. Det lave Hus (efter Hjørnehuset) var Oehlenschlägers Fødested; det blev nedrevet 1863. De aabne Rendestene og Vandposten viser Fortiden, men Gadens Opbrækning minder om tilsvarende Fænomener i Nutiden.

↓ Det samme Hjørne som Billedet tilvenstre i 1938. Adskillige af de høje Ejendomme fra det foregaaende Billede vil genfindes, men alle de lave Huse er forsvundet. Hjørnehuset ved Oehlenschlägersgade er først nedrevet efter 1914.

↓ Frederiksberg Allé i 1938. Hestesporvognene blev afløst af elektriske Sporvogne og disse af Omnibiler. I Baggrunden passerer en »Linje 3« Krydset Kingogade—Alhambravej.

↑ Frederiksberg Allé ca. 1900 set mod Frederiksberg Runddel. Tilhøjre, paa Hauchsvvej, havde en Hesteroske sin Stadelplads, i Baggrunden ses en af de høje Hestesporvogne, der kørte til Østerbro.

↓ Gammel Kongevej i 1938 med de samme to Huse tilvenstre, men ellers totalt forandret.

↑ Gammel Kongevej set omtrent fra Alhambravej—H. C. Ørstedsvej Krydset udefter. De to Hjørnehuse tilvenstre markerer Mynstersvej. Billedet fra ca. 1900.

↑ De lave Bygninger, med Beværtningen Vodroffs Kro, laa indtil 1929 i Vinkelen mellem »Svineryggen« (Spadserestien langs med Sct. Jørgens Sø) og Vodroffsvej ved dennes Hjørne mod Gammel Kongevej.

↓ De gamle Huse maatte 1929 vige for den moderne Ejendom, det første »Lagkagehus« i København.

↑ Vodroffsvej set fra Gammel Kongevej ca. 1900. Tilhøjre ligger Vodroffs Kro og Trappen op til »Svineryggen«, tilvenstre en Beboelsesejendom, der blev nedrevet 1917 for at give Plads for Kinopalæet.

↓ Det samme Parti i 1938. Kinopalæets Hjørne skimtes tilvenstre. Træet foran dette er bevaret fra Forhaven foran den lille Villa, »Sct. Jørgens Lund«, som paa det foregaaende Billede fandtes bag Stakittet.

↓ Kort før 1900 maatte de lave Huse give Plads for den nuværende høje Bebyggelse. Bevaret er dog Nr. 22 (med Lysreklamen for Hotel Nordland). Kirken skjules nu af Husrækken.

↑ Vesterbrogade, i 1895, fra Nr. 22, det høje Hus yderst til højre, til Nr. 28, Hjørnehuset mod Stenosgade. Bag disse ses den katolske Kirke, Jesu Hjerter Kirken, i Stenosgade, der blev indviet samme Aar.

↓ De to nederste Billeder viser Vesterbrogade under Asfalteringen 1896, set fra Vesterbros Torv mod Frederiksberg. Læg Mærke til de 2-Etages Sporvogne, paa hvilke et stort C eller Ø angiver, om de gaar til Christianshavn eller Østerbro. — Og til højre: Samme Udsigt 1938.

↑ Vesterbrogade set fra Vesterbros Torv mod Rådhuspladsen i 1897. De tre Huse fra venstre forsvandt, da Det ny Teater blev opført (1908), medens flere af de andre vil kunne genfindes paa det tilsvarende nutidige Billede.

↑ De to ovenstaaende Billeder fra 1938 illustrerer tilsammen Forandringen paa Vesterbrogade, da Det ny Teater blev opført. Vesterbrogades Husrække blev brudt igennem, som øverste Billede viser, og der fremkom da den Passage til Gl. Kongevej, over hvilken Teatret byggedes. Øverste Billede er set fra omtrent samme Sted som det hosstaaende Billede fra 1897. Det nederste Billede er set mere midt for Passagen, saa Teatret ses i dennes Baggrund. Gennem Teatret er der Gennemkørsel til Gammel Kongevej.

↓ Det samme Parti i 1938 med Indgangen til Forlystelsesetablisementet Valencia. Gadeejendommen er opført paa den aabne Plads, der laa foran Figaro, men den gamle Hovedbygning, der altsaa nu ligger inde i Gaarden, er bevaret.

↑ Dansesalonen Figaro, Vesterbrogade Nr. 32, i 1880. Den var oprindeligt bygget som »Øl-Pavillon« for Udkænkning af Øl fra Bryggeriet Svanholm og blev under Navnet Thors Hal aabnet i 1861. Naboejendommen (Nr. 30) var Gæstgivergaarden Løven.

← Vesterbrogade og Hjørnet af Gammel Kongevej (nu Trommesalen). Vesterbros Torv ligger for Enden af Gaden. Billedet er taget i 1899.

→ Det samme Hjørne i 1938 med de moderne Ejendomme.

↓ Gammel Kongevej, hvor den (tilvenstre) drejede om mod Vesterbrogade. Tilhøjre lå den gamle Godsbanegaard. Billedet viser Luftledningerne til den elektriske Sporvogn, Smallegade-Gl. Kongevej-Raadhus-plads-Godthaabsvej, der blev aabnet i November 1899, men endnu kører den gamle Hestesporvogn i Sporene.

↓ Det samme Hjørne i 1938. Enkelte af Husene genkendes fra det ældre Billede. Tilvenstre ses Hjørnet af »Vesterport«, der har Façade til fire Gader.

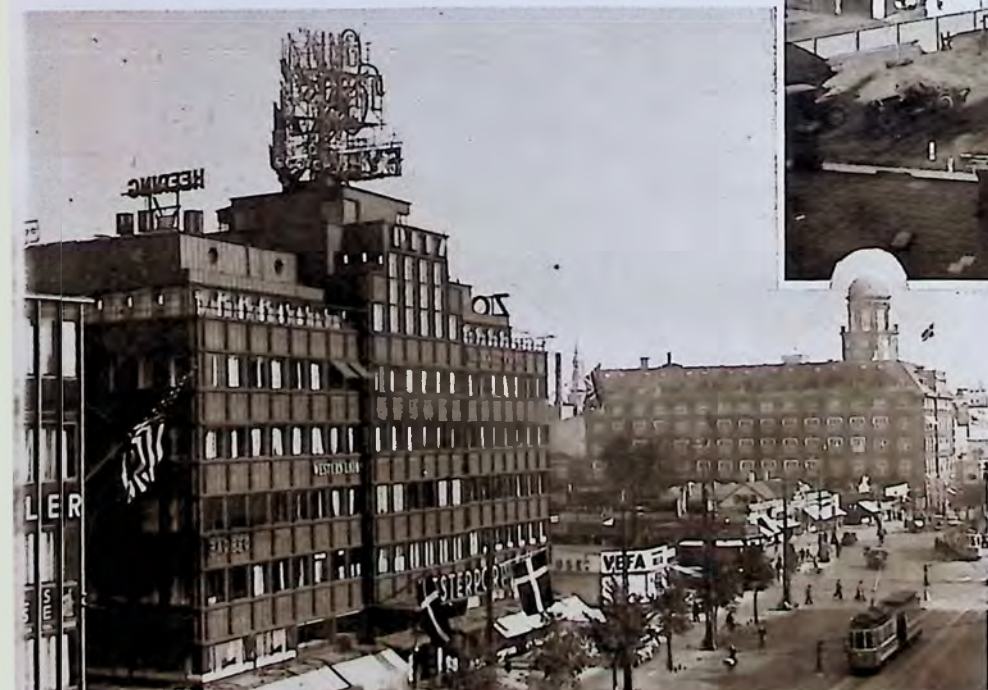

↑ Trommesalen med Gammel Kongevejs Hjørne mod Vesterbrogade var Byens Kvægtorv fra 1671 til 1880, da det blev flyttet til Arealet ved Halmtorvet. Navnet stammer fra, at Markedet blev aabnet ved Trommeslag. Udsigten over Kvægfoldene viser i Baggrunden Københavns anden Banegaard, Vor Frue Kirkes Taarn, Sct. Petri Spir og en af Voldmøllerne.

↓ Endelig rejstes i 1930 det store Komplex »Vesterport« paa Grunden. Stedets gamle Navn blev genoptaget 1917, da Gammel Kongevejs første Stykke omgibtes til Trommesalen.

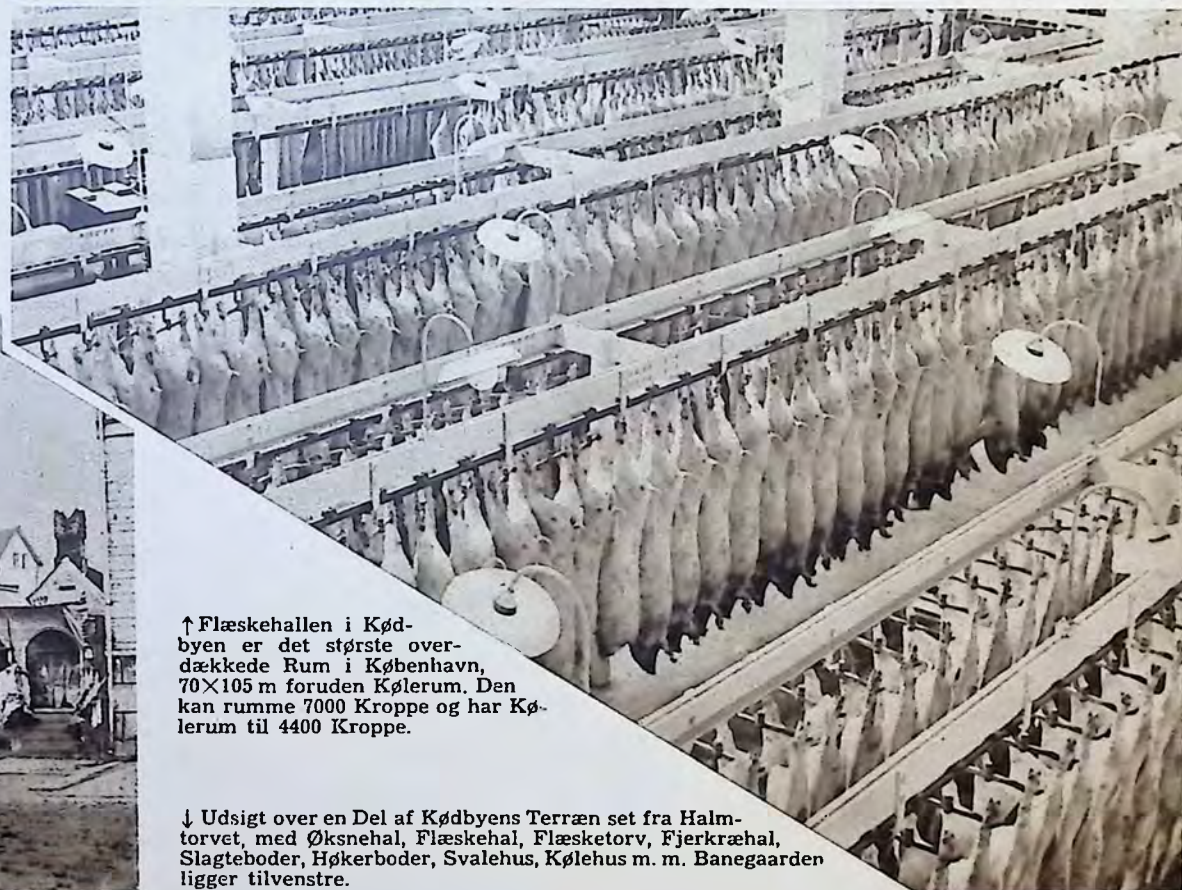
↑ Efter 1880 blev Terrænet taget i Brug af Jernbanen, og da denne var flyttet til sin nuværende Plads, henlaa Omraadet en Tid opfyldt af Smaabygninger og Skure. Udsigten viser i Baggrunden tilvenstre Vor Frue og Sct. Petri, i Midten Axelborg, tilhøjre Raadhuset.

→ Flæsketorvet blev indtil 1910 holdt under aaben Himmell. Slagtere og Bønder fra Omegnen kom kørende med deres Produkter til Hovedstaden og solgte dem især om Fredagen paa Nytorv, hvor Kødudsalg da kunde forsyne sig. Som det ses baade paa dette Billede og paa det, som findes nedenunder disse Linier: en gammel Slagterbutik paa Vesterbrogade ca. 1885, var Behandlingen af Kødets ikke meget hygiejnisk. Det hang i fri Luft, udsat for Vind og Vejr, Fluor og Snavs.

1888 indførtes den Ordning, at al Slagtning i København foregik i de offentlige Slagtehus, men en gros-Salg fortsattes indtil 1910 stadig under primitive Forhold, for Flæskest Vedkommende altsaa paa Nytorv fra aabne Vogne. 1910 indrettedes Flæskhallen ved Kalvebod Brygge. Den 15. April 1934 toges endelig Kødbyen i Brug. Den omfatter baade Slagterier og Udsalgssteder, derunder Flæskahal.

Kødbyen er anlagt paa et Areal paa 150.000 Kvadratmeter, i gammelt Maal 28 Tønder Land. Det er en hel By med Gader, Torve og overdækkede Haller, Slagtehus, egen Jernbanestation, hvor de levende Kreaturer kan læsses af, m. m. Den er bygget paa Terrænet mellem Halmtorvet og Ingerslevgade, hvor der før var Kvægtorv og Gasværk. Arbejdet paa Pladsen begyndte Vinteren 1930-31.

↑ Flæskhallen i Kødbyen er det største overdækkede Rum i København, 70×105 m foruden Kølerum. Den kan rumme 7000 Kroppe og har Kølerum til 4400 Kroppe.

↓ Udsigt over en Del af Kødbyens Terræn set fra Halmtorvet, med Øksnehal, Flæskahal, Flæsketorv, Fjerkræhal, Slagteboder, Høkerboder, Svalehus, Kølehus m. m. Banegaarden ligger tilvenstre.

50 Aar gamle Luftbillede er en Sjældenhed. Dette er taget fra en Ballon Captif, der blev sendt op fra Tivoli under den store Udstilling 1888. Fotografiet viser et Terræn, der nu i ganske særlig Grad er forandret. Nederst i Forgrunden ligger Rudolph Berghs

Hospital (indviet 1886), og bag dette ses Tømmerpladsen og Tømmergraven (med Tømmerflaader). Paa den anden Side af Kalvebodstrand breder Amagers aabne Land sig. Vejen tilhøjre, der fører ned til Havnekajen, er den nuværende Bernstorffsgade.

Udsigten 1938 fra en Flyvemaskine viser samme Terræn som Billedet paa modstaaende Side. Hospitalet og Kalvebodstrand er de eneste uforandrede Træk i Billedet. Tilhøjre for Rudolph Berghs Hospital findes paa Hjørnet af Bernstorffsgade Vestre Elektricitetsværk. Paa det andet Hjørne Centralpostgaarden, og til højre for den igen Jernbaneterrænet med Indkørslen til Hovedbanegaarden. Bag Postgaarden: Godsbanegaar-

den. For Enden af Bernstorffsgade: Den gamle Flæskehal Mellem Rudolph Berghs Hospital og Kalvebodstrand ses Politigaarden (med den runde, aabne Gaard). Bygningen til venstre i Forgrunden er Glyptoteket. Træerne helt i Forgrunden staar i Tivoli. Paa Amagersiden har Islands - Brygge - Kvarteret rejst sig, og Strandkanten er bleven reguleret med Stensætninger.

NAVNE-HENVISNINGER

	Side		Side		Side
Aboulevarden	78	Holmensgade	35	Lygteanen	77
Aborrepareren	71, 76	Holmens Kanal	26, 31	Lygtekroen	77
Aeelsøbod	28	Holmens Kirke	31	Maridalsvej	82
Amagerbrogade	28	Holmens Kirkegaard	59	Marmorkirken	48, 59
Amagertorv	20, 21, 32	Hotel du Nord	41	»Maven«	33
d'Angleterre, Hotel	39, 40, 81	Hovedbanegaarden ...	3, 4, 5, 8, 95	National (National-Skule)	6
Apolloteatret	6, 8	Hovedvagt	40	Nationalbanken	31
Arena-Teatret	8	Husarkasernen	52, 53	Nationalmuseet	30
Assistenshuset	23, 30	Højbro	23, 30	Niels Juels Statue	31
Axelborg	5, 6, 7	Højbroplads	21, 22	Nikolaj Kirke 11, 21, 23, 26, 30, 33	
Banegaardsterren	7, 70	Hørups Port	44	Nicolaj Taarn	51
Bellevue	68	Islands Brygge	95	Nordbanegaarden	70, 71
Bernstorffsgade	4, 8, 94, 95	Jarmers Taarn	71	Nordre Frihavnsgade	61
Bethelskibet	42	Jernbanegade	8	Nordvestvej	79
Blaagaardsbro	79	Jernporten	85	Ny Adelgade	40
Blegdamsfælle	57	Jostys Pavillon	81	Nyboder	52, 55
Bomhus	63	Kalkbrænderihavnen	50	Nybørs	26
Botanisk Have	75	Kalkbrænderivej	61	Nygade	20
Boulevardbane 5, 54, 55, 70, 73, 76		Kalvebodstrand	94, 95	Nyhavn	42
Bredgade	47, 53	Kastelsmøllen	59	Nytorv	16, 20, 93
Bremerholm	34, 35	Kastelsvej	56	Ny Østergade	38, 39
Bristol, Hotel	7, 13	Kastelsvold	53, 55	Norreallé	57
Bræddehytten	8	Kastrup Lufthavn	3	Nørrebro Allé	75
Børsen	22	»Kistene«	8	Nørrebrostræde	77
Børsgraven	25, 27	Klampenborg	68, 69	Nørre Farimagsgade	71
Carlsberg	83	Klampenborg-Banegaard	70	Nørregade	17, 18
Central-Postbygningen	8	Knapstedgaard	13	Nørreport	73
Centralpostgården	95	Knippelsbro	26, 27	Nørreport Station	73
Charlottenlund	64, 65	Kommunehospitalet	75	Nørrevoldgade	75
Christian den Fjerdes Bryghus	29	Kongelige Teater	41	Nørrevolds Gab	73
Christiansborg Slot ...	22, 23, 24, 25	Kongens Bryghus	29	Observatorium	54
Christianshavns Torv og Vold ..	28	Kongens Have	44	Odensegade	61
Christianskirken	22, 26	Kongens Nytorv 38, 39, 40, 42, 47		Oehlenschlägersgade	86
Cirkusbygningen	8	Korups Have	83	Over Stalden	64, 65
Corfitz Ulfeldtsplads	43	Kristen Bernikovsgade	34, 35	Palace-(Palads-)Hotel ...	7, 10, 13
Dagmar-Teatret	8	Kristian Zahrtmanns Plads	82	Paladsteatret	4
Det ny Teater	90	Kunstmuseet	51	Pallegade	47
Dosseringen	58	Kvindefængslet	28	Panoptikonbygningen	8
Dronningens Tværgade	46	Kvægtorv	92	Panorama	6, 8
Dronning Louises Bro	80	Købmagergade	21, 32, 74	Parcelbroen	79
Druknehuset	29	Kødbyen	93	Peder Madsens Gang	38, 39
Dyrehaven	67, 69	Ladegaarden	71, 78	Phoenix-Teatret	84
Dyrehavsbakken	66	Ladegaardsaenen	76, 79	Pilestræde	45
Efterslægstens Gaard	32	Landemærket	45	Polittigaarden	95
Eremitagesletten	67	Langebrogade	29	Polyteknisk Lærestanstalt	54
Erichsenske Palæ	41	Langelinie	50	Privatbanken	26, 40
Esplanaden	49	Lavendelstræde	10	Rådhuset	10, 11
Ewaldsgade	78	Lille Brøndstræde	45	Rådhusplads 6, 7, 10, 11, 12, 13,	
Figaro	90	Lille Kongensgade	35		18, 80
Flæskehal (Marked, Torv) 16, 93, 95		Luciemøllen	10		
Fredensgade	60				
Frederiksberg Allé	84, 85, 87				
Frederiksberggade ...	6, 10, 12, 13				
Frederiksberg Have	84				
Frederiksberg Runddel	18				
Frederiksborggade	73				
Frihavnen	51				
Frihedsstøtten	7				
Fuglebakken	82				
Galopbanen i Ordrup Mose	67				
Gammel Kongevej ...	87, 88, 91, 92				
Gammel Mønt	44, 45				
Gammel Strand	23, 30				
Gammeltorv	17, 18				
Garderkasernen	54				
Garnisons Kirke	46				
Gefionsplads	56				
Gefionspringvand	49				
Genforeningsmonumentet	57				
Gersonsvej	64				
Gjethuset	41				
Glyptoteket	95				
Godsbanegaarden	91, 95				
Gothersgade	44				
Graabrødretorv	43				
Grønland	55				
Grønnegade	39				
Grønningen	52, 53				
Gyldenløves Bastion	10				
Gyldenløvesgade	3, 70, 76				
Halmtorv, gamle	10, 13				
Halmtorv, ny	92, 93				
Hammerichsgade	5				
Handelsbanken	41				
H. C. Ørstedavej	18				
Hellerup	63, 64				
Helligaandskirke	21, 26				
Holmens Bro	26				

Blomstersalg på Højbroplads. I Baggrunden Rytterstatuen af Københavns Grundlægger Bishop Absalon og Christiansborg Slot.

